

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2019

Uudenmaan liiton julkaisuja D 96 - 2020
ISSN 1236-4096

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

SISÄLLYS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
Maakuntajohtajan katsaus	4
Uudenmaan liiton hallinto	6
Maakunta- ja sote-uudistus	9
Aluekehittäminen	10
Aluesuunnittelu	15
Kansainvälinen toiminta	16
Viestintä ja tapahtumat	20
Osakkuusomistajuudet	23
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	24
Olennaiset muutokset liiton toiminnassa ja taloudessa	27
Henkilöstö	27
Arvio tulevasta kehityksestä	29
Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen	30
Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä	31
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	33
Tilikauden tuloksen muodostuminen	33
Toiminnan rahoitus	34
Rahoitusasema ja sen muutokset	35
Kokonaistulot ja -menot	36
Kokonaistalouden tarkastelu	36
Tilikauden tuloksen käsittely	37
Talousarvion toteutuminen	38
Tavoitteiden toteutuminen	38
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	48
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen tilikaudella 1.1.–31.12.2019	59
Tilinpäätöslaskelmat	63
Tilinpäätöksen liitetiedot	66

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Maakuntajohtajan katsaus

Talousskasvumme on jatkunut usean vuoden ajan ja se näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Talousskasvua on vauhdittanut Suomessa tuotettujen tavaroiden ja palveluiden viennin elpyminen. Myös kotitalouksien kulutus on jatkanut kasvuaan, koska alhaiset korot ja niiden käytettävissä olevat tulot ovat lisääntyneet.

Vuonna 2019 Suomen bruttokansantuote kasvoi ennusteiden mukaan 1,5 % mutta tulevana vuosina kasvun ennustetaan jäävän alle 1 %:n. Viennin kasvu on vaisua talousnäkökymien säilyessä epävarmoina. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu tulee hidastumaan kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä. Kotimainen kysyntä ylläpitää talousskasvua tulevana vuosina ansiotason nousun sekä korkean työllisyyden tukemana.

Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko noususuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan entisestään kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talousskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menolisäykset ja rakenteellisten uudistusten viivästyminen. Vuosi 2019 oli kuntataloudessa ennätyksellisen heikko. Vuonna 2018 Suomen kunnista kaksi kolmasosaa teki alijäämäisen tuloksen, mutta viime vuosi oli vieläkin huolestuttavampi.

Haasteellisista tulevaisuuden näkymistä huolimatta työllisyyskehitys jatkui hyvänä Uudellamaalla. Uudenmaan työllisyysaste nousi 75 prosenttiin (v. 2018 74,3%). Työttömien määrä kasvoi edellisestä vuodesta 0,3 prosenttia. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä väheni 2,6 prosenttia ja pitkäaikaistyöttömyys 0,2 prosenttia. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuoden lopussa 8,5 prosenttia ja avoimia työpaikkoja ilmoitettiin 24,2 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Uudenmaan väkiluvun kasvu jatkui historiallisen voimakkaana. Edellisestä vuodesta väkiluku kasvoi lähes 20 000 asukkaalla. Kuitenkin luonnollinen väestönkasvu hiipuu (18 %) ja nettomaahanmuutto sekä nettomaassamuutto tuo merkittävän osan väestökasvusta.

Maakunta- ja sote-uudistus kohtasi alkuvuodesta monia uusia haasteita. Pääministeri Sipilän hallitus jätti eronpyyntönsä 8.3.2019, jolloin uudistuksen valmistelu lopetettiin. Uusimaa 2019-hanke ajettiin alas kesäkuun loppuun mennessä. Hankkeessa tehty työ dokumentoitiin ja loppuraportti toimitetaan helmikuun 2020 loppuun mennessä sitä rahoittaneille ministeriöille.

Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen sisältyvät seutujen vaihekaavojen ehdotukset olivat lausunnoilla keväällä ja kaavaehdotukset asetettiin nähtäville syksyllä. Tallinna-tunneliin liittyvä kansainvälinen konsultaatio muutti kaavaprosessin tavoiteaikataulua. Kaavakokonaisuus on tarkoitettu hyväksyä valtuuston kokouksessa kesäkuussa 2020.

Taloussarvion ja toimintasuunnitelman mukaiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuodelle 2019 toteutuivat hyvin. Suuret kiitokset koko henkilöstölle ja kaikille mukana eläjille.

Alkuvuodesta 2020 Suomeenkin iskenyt koronaviruspandemia on jo nyt aiheuttanut suuria henkilökohtaisia tragedioita ja merkittäviä vaikutuksia eri yhteiskuntien toimintoihin, palveluihin, työn tekemisen edellytyksiin ja kansainväliseen talouteen. On aivan varmaa, että emme jatka

samanlaisessa toimintaympäristössä, kun vielä vähän aikaa sitten kuvittelimme. Erittäin lyhyessä ajassa pandemia on muuttanut tapaamme ajatella ja toimia.

Työniloa myös tuleville vuosille!

Ossi Savolainen

maakuntajohtaja, maakuntaneuvos

Uudenmaan liiton hallinto

Maakuntavaltuuston jäsenmäärä kasvoi vuoden 2017 kuntavaalien jälkeen 80:een, kun aikaisemmalla toimikaudella jäseniä oli 77. Maakuntavaltuutetut ovat jäsenkuntiensa kunnanvaltuutettuja. Valtuusto käyttää ylintä päätösvaltaa liiton toiminnan ja talouden suhteen. Valtuuston voimasuhteet 31.12.2019 olivat seuraavat:

Puolue	Jäsenmäärä
Kansallinen Kokoomus	22
Vihreä liitto	17
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	14
Perussuomalaiset	6
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	7
Vasemmistoliitto	7
Suomen Keskusta	4
Suomen Kristillisdemokraatit	2
Siniset	1
Yhteensä	80

Maakuntavaltuuston puheenjohtajistoksi 2019-2020 valittiin:

- Puheenjohtaja Mari Holopainen, (vihr.) Helsinki
- I varapuheenjohtaja Leena Luhtanen, (sd) Espoo
- II varapuheenjohtaja Seija Muurinen, (kok.) Helsinki

Maakuntahallitus johtaa ja ohjaa liiton operatiivista toimintaa niin, että maakuntavaltuuston hyväksymässä toiminta- ja taloussuunnitelmassa asetetut tavoitteet saavutetaan. Maakuntahallituksen esittelijänä toimii maakuntajohtaja Ossi Savolainen.

Maakuntahallituksen puheenjohtajistoksi valittiin pj. Markku Markkula (kok.), I vpj. Timo Juurikkala (vihr.) ja II vpj. Kirsi Lompola (kok.).

Maakuntahallituksen jäsenet (15) toimikaudella 2017-2020:

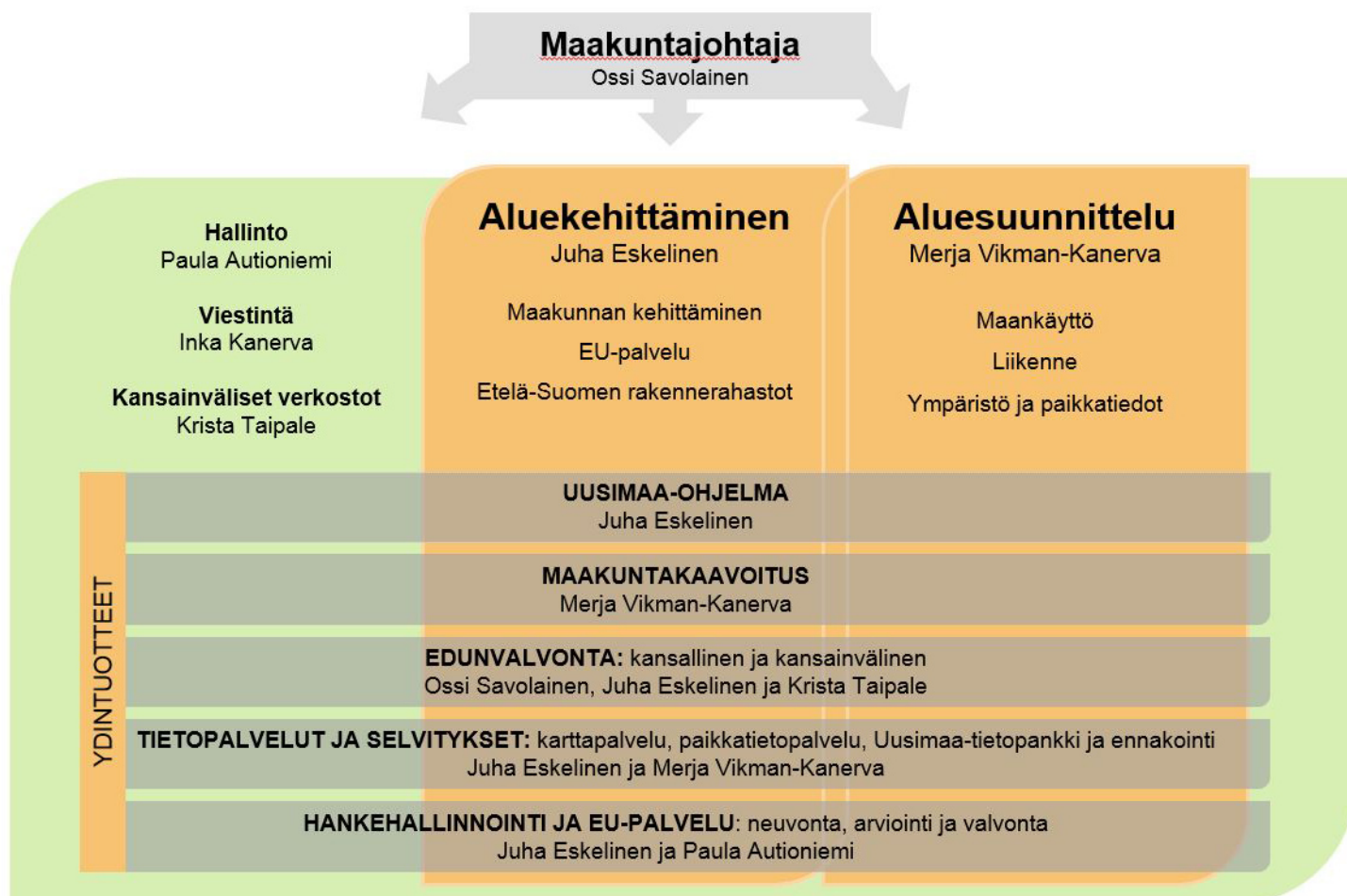
Jäsen	Varajäsen
Mimmi Launiala (vas. Järvenpää)	Jarkko Ilonen (vas. Karkkila)
Mia Heijnsbroek-Wirén (r. Loviisa)	Anders Adlercreutz (r. Kirkkonummi)
Inka Hopsu (vihr. Espoo)	Tiina Elo (vihr. Espoo)
Timo Juurikkala, I vpj. (vihr. Vantaa)	Jasmin Hamid (vihr. Helsinki) 10.12.2019 lähtien Päivi Meros, (vihr. Helsinki)
Arja Karhuvaara (kok. Helsinki)	Lasse Pipinen (kok. Helsinki)
Kimmo Kiljunen (sd. Vantaa)	Mikko Valtonen (sd. Porvoo)
Sanna Vesikansa (vihr. Helsinki)	Hannu Oskala (vihr. Helsinki)
Jukka Ihanus (kesk. Helsinki)	Irja Ansalehto-Salmi (kesk. Vantaa)
Markku Markkula, pj (kok. Espoo)	Saija Äikäs (kok. Espoo)
Kirsi Lompolo II vpj. (kok. Nurmijärvi)	Lauri Kaira (kok. Vantaa)
Irma Pahlman (sd. Hyvinkää)	Joona Räsänen (sd. Lohja)
Otto Meri (kok. Helsinki)	Pia Hytönen (kok. Helsinki)
Laura Rissanen (kok. Helsinki)	Matias Pajula (kok. Helsinki)
Pasi Salonen, (ps. Vihti)	Karin Zeiger (ps. Helsinki)
Kaarin Taipale (sd. Helsinki)	Maija Anttila (sd. Helsinki)

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi asiat, jotka koskevat hallinnon ja talouden tarkastusta. Lisäksi se arvioi, toteutuvatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Lautakunnassa on neljä jäsentä ja varajäsentä. Toimikaudelle 2017-2020 tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi valittiin Carita Orlando, (kok.) Vantaa ja varapuheenjohtajaksi Riitta Ahola, (sd) Porvoo.

Uudenmaan liiton perussopimuksen mukaan maakuntavaltuusto valitsee **kielellisten palveluiden toimikunnan**, jonka tehtävänä on edistää maakunnan kielellisiä palveluita. Kieliohjelmalla pyritään edistämään kielilainsäädännön soveltamista. Toimikunnassa on kymmenen jäsentä ja varajäsentä. Toimikauden 2017-2020 puheenjohtajaksi valittiin Camilla Antas (kok.) ja varapuheenjohtajaksi Tanja Vauhkonen (vihr.).

Uusimaa-kaavan 2050 seuduittaisten **vaihemaakuntakaavojen** valmisteluun maakuntahallitus on nimennyt **poliittiset ohjaustoimikunnat** Helsingin seudulle, Länsi- ja Itä-Uudellemaalle. Helsingin seudun ohjaustoimikunnassa on 25 jäsentä. Puheenjohtajana toimii Laura Rissanen (kok.) Helsinki ja varapuheenjohtajana Tiina Elo, (vihr.) Espoo. Länsi-Uudenmaan ohjaustoimikunnassa on 12 jäsentä. Puheenjohtajana toimii Matti Tukiainen, (sd) Lohja ja varapuheenjohtajana Sven Holmborg (r) Raasepori. Itä-Uudenmaan ohjaustoimikunnassa on 11 jäsentä. Puheenjohtajana toimii Kristel Pynnönen, (kok.) Porvoo ja varapuheenjohtajana Tom Ingelin (sd) Porvoo.

Uudenmaan liiton organisaatio

Tehtäväalueiden tilivelvolliset määrätään vuosittain talousarviossa sekä maakuntahallituksen tekemissä hankkeiden perustamispäätöksissä. Tilivelvolliset vastaavat toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta, tuloksen seurannasta ja sen raportoinnista.

Maakunta- ja sote-uudistus

Uudenmaan liiton hallinnoiman Uusimaa2019 -hankkeen tavoitteena oli valmistella Uudenmaan maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämistä sekä suunnitella, rakentaa ja yhdistää palveluita niin, että uusi maakunta voisi aloittaa toimintansa ajallaan. Tavoitteena oli varmistaa turvallinen siirtyminen uuteen maakuntaan ja toisaalta hyödyntää mahdollisuus palveluiden uudistamiselle. Valmistelua toteutettiin päämäärätietoisesti ja systemaattisesti huolimatta lainsäädännön sisältöihin, lakien hyväksymiseen, aikatauluihin ja valmistelurahoitukseen liittyvistä epävarmuuksista.

Pääministeri Juha Sipilän pyysi hallituksensa eroa 8.3.2019 kevään eduskuntavaalien kynnyksellä, mikä käytännössä tarkoitti sote- ja maakuntauudistuksen valmistelujen päättymistä kaikissa maakunnissa ja Uusimaa2019 -hankkeen siirtymistä alasajotilaan. Valtiovarainministeriö lähetti 20.3.2019 maakuntien liitoille valtionapuviranomaisen erillisohjeen maakuntien perustamiseen myönnetyn esivalmistelu- ja ICT-valmisteluavustuksen käytöstä. Ohjeen mukaan maakuntien esivalmisteluavustus on ollut maakunnan perustamiseen liittyvää esivalmisteluavustusta ja avustusta on saanut käyttää vain tähän tarkoitukseen. Ohjeen mukaan edelleen hyväksyttäviä kustannuksia voivat 8.3.2019 jälkeen olla esimerkiksi:

- Lakisääteisten työnantajavelvoitteiden hoitaminen
- Sitoumuksista aiheutuvat kustannukset, kunnes niiden irtisanominen tai purkaminen toteutuu
- Valtionavustuksen käytön raportointi
- Arkistolain edellyttämä asiakirjojen arkistointi
- Asianmukaiseen päättämiseen sisältyvä koonti, jossa kuvataan esivalmistelun aikana tehty valmistelutyö

Hankkeen päättämistoimenpiteisiin kuuluneen dokumentoinnin tavoitteena oli varmistaa valmistelutyön huolellinen talteen ottaminen ja hyödynnettävyys jatkossa. Lisäksi tavoitteena oli ollut tuottaa konkreettisia hyötyjä ja lisäarvoa nykyorganisaatioille. Dokumentointi on pääosin tehty projekti- ja menetelmäkuvauksiin. Tavoitteena oli dokumentoida kaikki valmistelussa tehty työ kaikkien hankekorien osalta. Dokumentoinnin tuotoksiin voi tutustua Uudenmaan liiton verkkosivujen [loppuraportointi-osiossa](#).

Hankkeen työ- ja resurssisopimukset päättyivät 30.6.2019 lukuun ottamatta muutosjohtajan, sote-muutosjohtajan, hallintopäällikön ja tiedottajan työsopimuksia. Nämäkin päättyivät syksyn 2019 kuluessa. Suurin osa muista sitoumuksista saatiin irtisanottua päättymään 30.6.2019.

Uusimaa2019-hankkeen hallittu alasajo toteutettiin Uudenmaan liiton hallintoyksikön omana työnä muun työn ohessa. Oma organisaatiota volyymiltaan selvästi suuremman Uusimaa2019-hankkeen kaikkien toimintojen päättäminen vaati olemassa olevien resurssien tilapäistä uudelleenresursointia. Hanke saatiin hallitusti päätettyä kokonaisuudessaan kesäkuun loppuun mennessä, eikä hankkeen alasajo aiheuttanut liiton normaaliin toimintaan häiriöitä. Hankkeen päättäminen omana työnä säästi merkittävästi valtion varoja ja toisaalta osoitti hallintoyksiköltä löytyvän osaamista ja joustavuutta tämän kokoluokan haasteen ratkaisemiseksi.

Uusimaa2019 -hankkeen valtionavustuksen käytön raportti on hyväksytty maakuntahallituksessa 27.1.2020 § 3 ja maakuntavaltuusto käsittelee sen kokouksessaan 25.2.2020.

Aluekehittäminen

Valtuustokausittain laadittava Uusimaa-ohjelma (maakuntaohjelma) on strateginen asiakirja, joka yleisellä tasolla ohjaa aluekehittämisen toimintoja. Uudenmaan Älykkään erikoistumisen strategiassa (RIS3) on kuvattu ne teemat ja alueet, joihin panostetaan kehittämisresursseja ja osaamista. Ohjelmaa toteutettiin perinteiseen tapaan yhteistyössä kuntien, kehittämissyhtiöiden, järjestöjen, korkeakoulujen ja oppilaitosten sekä yritysten ja elinkeinoelämän kanssa. Päivitetyn toimeenpanosuunnitelman (TOPSU) toteuttamista jatkettiin Maakunnan yhteistyöryhmän ohjauksessa.

Vuonna 2018 käynnistettyä **yhteistyötä neljän verrokkialueen** -Tukholma, Kööpenhamina, Hampuri ja Amsterdam – kanssa jatkettiin syventämällä alueiden yhteistä ymmärrystä niistä teemoista, joiden kehittämiseen tulevien vuosien työ tullaan kohdistamaan. Verrokkialueiden alkuvertailussa todettiin, että alueet muistuttavat toisiaan mm. sosiaalisen kehityksen, kilpailukyvyn ja innovaatiokyvyyden osalta. Alueiden älykkään erikoistumisen strategioiden arviointi ja vertailu toi kuitenkin niiden monia eroavuuksia.

Uudenmaan delegaatio osallistui Amsterdamissa kesäkuussa 2019 järjestettyyn ”We make the City”, jonka organisaattorina toimi verrokkialueyhteistyön operaattori Amsterdam Economic Board. Lokakuussa 2019 pidetty verrokkialueiden kokous keskittyi paitsi alueiden yhteistyön yleisen kehityksen kirkastamiseen myös valmisteluvaiheessa määritellyn kolme teemaan – kiertotalous, liikkuminen kaupunkimaisilla alueilla ja energian tuotannon ja käytön muutokset – konkreettisen yhteistyön rakentamiseen. Kokouksen tuloksena verrokkialueiden EU edustustot sopivat tapaamisesta, jossa alueet pyrkivät määrittämään yhteistyön käytännön muodot ja tunnistamaan rahoituslähteitä toiminnan resurssointia varten.

Hiilineutraali Uusimaa tiekartan päivittäminen on Uusimaa-ohjelman 2.0 keskeisiä tehtäviä. Tiekartan päivittäminen tehdään yhteistyössä kuntien kanssa. Toimintavuoden aikana kartoitettiin kuntien ja kaupunkien ilmastotyön lähtökohdat ja suunnitelmat. Kuntakohtaisten neuvottelujen ja suunnittelun avulla pyritään varmistamaan kullekin kunnalle toteuttamiskelpoiset suunnitelmat, jolla ne pystyvät hoitamaan oman osuutensa maakunnan ilmastotyössä.

Vuonna 2018 aloitetun **Canemure (Carbon neutral municipalities and regions)** -projektin toteuttamista jatkettiin yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen ja muiden partnereiden kanssa. Projekti tarjoaa monipuolisen verkoston eri alueilla ja eri puolilla Eurooppaa tehtävän ilmastotyön toimenpiteiden ja tulosten seurantaan sekä hyvien käytäntöjen omaksumiseen.

AIKO (Alueelliset innovaatiot ja kokeilut) -projektien toimenpiteet päättyivät alkuvuodesta, jonka jälkeen toteuttajat valmistelivat hankkeiden raportit ja maksatushakemukset. Vuonna 2016 alkaneen AIKO –toimenpiteen kokonaisuudesta muodostui Uudellamaalla laaja yli 50 projektin kokonaisuus. Hankkeet liittyivät pääkaupunkiseudun, Suomen kasvukäytävän ja Pohjoisen kasvuvyöhykkeen kasvusopimusten tavoitteiden toteuttamiseen sekä erityisen rakennemuutoksen haasteisiin, jotka Uudellamaalla liittyivät Älykkään erikoitumisen strategian (RIS3) -teemoihin.

AIKO –projekteista palautunut resurssi käytettiin Työ- ja elinkeinoministeriön ohjeiden mukaisesti maakunnan innovaatiotoiminnan edistämiseen. Uudenmaan innovaatiotoiminnan – **UIR2019** – rahoitus kohdennettiin EU-hankkeiden valmistelun rahoittamiseen sekä kasvusopimusten toteuttamista palveleviin hankkeisiin.

Vuoden uusmaalainen yritys sekä vuoden kylä ja Uusimaa –palkinnot jaettiin maakuntaparlamentissa. *Startup-sarjassa* palkittiin autonomisen ajoneuvon ohjelmointityön uranuurtaja Sensible4, jonka syntysanat on lausuttu Metropolia ammattikorkeakoulussa. Yritys on tehnyt kehittämistyötä mm. AIKO-rahoituksen tuella ja palkittu Arabiemiraattien palkinnolla älykkään liikenteen kehittämisestä.

Palveluyritysten sarjan palkinnon sai Kattotutka Oy, jonka kotipaikka on Askola ja liiketoiminta-alueena koko Suomi. *Tuotannollisten yritysten sarjassa* palkittiin tutkimuslaitoksille mittauslaitteita valmistava Bluefors Oy. Yritys on laajentunut ja kansainvälistynyt nopeasti. Yhtiön syntyvaiheisiin liittyy mm. Aalto-yliopiston tutkimustoiminta.

Vuoden kylä -tunnustuksen sai Askolan kunnan Huuvari-Särkijärvi, joka aktiivisella ja monipuolisella toiminnallaan vakuutti valintaraadin. *Uusimaa-palkinto* jaettiin ajankohtaisteemaa havainnollistavasta toteutuksesta teatteriryhmälle "EatMyClimate", joka tuo esiin ilmastomuutoksen torjumiseksi tehtävän työn tärkeyttä arjessamme.

Rakennerahastotoiminta pyörii täydellä volyymillä, vaikka EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelmakausi 2014-2020 alkaa jo kääntyä loppusuoralle. Vuoden 2019 loppuun mennessä Uudenmaan liiton rahoittamana oli käynnistynyt 337 EAKR-hanketta, ja niihin oli varattu rahoitusta yhteensä noin 129,5 miljoonaa euroa.

Uudenmaan liiton rahoitushakuja vuodelle 2019 ajoittui kolme: Etelä-Suomen EAKR-haku (29.10.2018-5.3.2019 sekä 9.9. – 17.10.2019) ja 6Aika-strategian kestävä kaupunkikehittämisen avoin haku (21.1.-18.10.2019, sisältäen kolme hakujaksoa). Hanketoimijoiden osaamista ja hankkeiden toteuttamista on tuettu järjestämällä koulutusta ja webinaareja esimerkiksi hankehallinnosta ja hankkeiden viestinnästä. Erityisesti hankkeiden tulosten näkyväksi tekemistä ja levittämistä painotettiin Hankevideo nopeasti ja helposti –koulutuksessa.

Kesäkuussa Uudenmaan liitto isännöi myös EU-maiden rakennerahastoviranomaisten IQ-Net verkostoa. Konferenssin teemana oli tällä kertaa vähähiilisyys; "Transition to a Low-Carbon Europe: the role of Cohesion Policy". Konferenssiin osallistui nelisenkymmentä delegaattia 15 EU-maasta. Konferenssi huipentui projektivierailuun Helsingin Kalasatamassa, missä vieraille esiteltiin konkreettisesti uudenlaisia älykkäitä ja vähähiilisiä ratkaisuja, joita myös Uudenmaan liitto on EAKR-rahoituksen kautta tukenut.

Rakennerahastoviranomaisten IQ-Net -verkoston konferenssi houkutteli pääkaupunkiseudulle nelisenkymmentä delegaattia 15 EU-maasta.

Uudenmaan liiton rahoittama hanke menestyi jo kolmatta vuotta peräkkäin EU:n komission RegioStars-kilpailussa, kun Rakentamisen kiertotalous kunnissa (RANTA) -hanke pääsi finaaliin omassa kategoriassaan.

Kuluvan ohjelmakauden (2014–2020) hallinnon lisäksi Uudenmaan liitto vastaa alueellaan EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021–2027 valmistelusta sekä koordinoi Etelä- ja Länsi-Suomen 11 maakunnan yhteistä valmistelua. Työ- ja elinkeinoministeriö johtaa valmistelua ja vastaa lopullisten ohjelmatyön ehdotuksien laatimisesta. Ehdotus hyväksytään valtioneuvostossa ennen EU:n komissiolle toimittamista. Alueellista valmistelua johtaa maakunnan liitto ja valmistelu tapahtuu kahdella suuralueella: Etelä- ja Länsi-Suomi yhdessä sekä Itä- ja Pohjois-Suomi yhdessä. Valmistelu tapahtuu kumppanuudessa ELY-keskusten, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Ohjelmavalmistelussa on edetty analyysi- ja tavoitevaiheen jälkeen ohjelmasisältöjen tarkempaan kirjoittamiseen. Sisällöllisen valmistelun rinnalla etenee kansallinen hallinto- ja lakivalmistelu sekä varojen jakoon liittyvä edunvalvonta. Osana ohjelmavalmistelua liitto organisoii Etelä- ja Länsi-Suomen maakuntien yhteisen päättäjäfoorumin, joka pureutui alueelle tärkeisiin kysymyksiin tulevan kauden valmistelussa.

EU-palvelu on jatkanut edunvalvontaa EU-rahoituksen saamiseksi tulevalla rahoituskaudella. Uudenmaan innovaatio-osaamista on tuotu esiin digitaalisissa kanavissa Helsinki Smart Region -brändin alla. Merkittävää on ollut viime vuoden aikana kansainvälisen kiinnostuksen lisääntyminen Uudenmaan innovaatiotoimintaa kohtaan ja se näkynyt mm. runsaina vierailuina Uudellemaalle ja lukuisina puhujapyyntöinä. Kiinnostusta on ollut eurooppalaisten alueiden ohella aina Afrikkaa ja Aasiaa myöten.

Uudenmaan Älykkään erikoistumisen strategiaa alettiin uudistaa viime vuonna tulevaa ohjelmakautta silmällä pitäen. Uudistustyössä on kuultu laajasti strategiaa toteuttavia avaintoimijoita. Strategian pohjaksi koottiin myös kattava tausta-aineisto. Syyskuussa käynnistettiin EAKR-rahoitteinen RIS-Boost-hanke, jonka tavoitteena on luoda ekosysteemiin ketteriä, monialaisia ja kansainvälisesti kyvykkäämpiä osajia ja yhteistyömuotoja.

EU-palvelu on mukana useiden EU-rahoitteisten hankkeiden toimeenpanossa. Liitto on ollut pääpartnerina vuodesta 2016 lähtien toteutetussa **iEER-hankkeessa**, jonka loppukonferenssi "The Hacking Growth – boosting entrepreneurial ecosystems in European regions" järjestettiin Brysselissä lokakuussa yhteistyössä komission, Euroopan yrittäjyysalueverkoston (EER) ja projektikonsortion kanssa. Hankkeen tavoitteena on ollut kehittää nuorille yrittäjille tarjottuja palveluita ja parantaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä aluetasolla 10 eurooppalaisella alueella. Hankkeen tuloksena on mm. laajaa eurooppalaista huomiota saanut Valencian alueen yrittäjyyskoulutukseen liittyvä uusi toimintatapa "Aula Emprende".

Liitto on partnerina Baltic Sea Region Interreg -ohjelmasta rahoitetussa **Smart-up BSR -hankkeessa**, jossa autetaan EU:n alueita viemään älykkään erikoistumisen (RIS3) strategioitaan käytäntöön ja lisäämään samalla alueiden välistä yhteistyötä. Aalto -yliopiston vetämässä hankkeessa toteutettiin vuoden 2019 aikana mm. Suomen innovaatioleiri.

Liitto on yksi yhdeksästä partnerista Medtech4 Europe -hankkeessa (Optimizing the impact of public policies in favour of research and innovation facilities in the field of medical technologies), jota rahoittaa Interreg Europe -ohjelma. Tavoitteena on vaikuttaa EU:n politiikka- ja rahoitus-instrumentteihin niin, että ne soveltuvat mahdollisimman hyvin terveysteknologian tarpeisiin mm. yhteistyön aktivointi koheesiopolitiikan ja älykkään erikoistumisen välineillä. Vuoden aikana järjestettiin kolme alueiden välistä projektitapaamista (isäntäkaupunkeina Maastricht, Gliwice ja Pecs) ja niiden yhteydessä mm. tutustumiskäyntejä useisiin alan yrityksiin ja verkostoihin.

Uudenmaan liitto on partnerina **40Ready-hankkeessa** (Strengthening SME capacity to engage in Industry 4.0), jota myös rahoittaa Interreg Europe -ohjelma rahoittaa. Hankkeen tavoitteena on kehittää pk-yritysten digitaalisia valmiuksia. Liitto kartoittaa hankkeen aikana alueensa hyviä käytäntöjä, osaamista ja erityishaasteita. Yhteistyötahoja hankkeessa ovat muun muassa Uudenmaan kehitysyhtiöt, alueella toimivat teollisen digitalisaation asiantuntijaorganisaatiot sekä Uudenmaan ELY-keskus ja ministeriöt. 40Ready -hanke käynnistyi käytännössä syyskuussa 2019 Firentzessä pidetyssä ensimmäisessä varsinaisessa alueiden välisessä kokouksessa, johon liiton edustajan lisäksi Uudenmaan stakeholdereista osallistui Startup Commons Oy.

Central Baltic Interreg -ohjelman Suomen kontaktipiste tiedottaa ohjelman rahoitusmahdollisuuksista, edistää rahoitusohjelman toteutumista sekä kertoo hankkeiden tuloksista. Ohjelman viides hakukierros järjestettiin vuonna 2019. Suomen kontaktipiste osallistui mm. Eurooppa Forumiin elokuussa Turussa ja Central Baltic -ohjelman vuositapahtumaan Tallinnassa lokakuussa. Kontaktipiste twiittasi Twitterissä aktiivisesti osallistumisestaan projektien tapahtumiin ja tuki sosiaalisen median kautta projektien ja ohjelman viestintää. Kontaktipiste jatkoi omien uutiskirjeiden lähettämistä ja lähetti vuoden 2019 aikana yhteensä neljä uutiskirjetä.

Uusimaa-tietopankkia on edelleen parannettu käyttäjäystävällisemmäksi. Siihen on lisätty käyttäjien omia mahdollisuuksia tietojen tarkastelemiseen ja poimimiseen. Tietopankkiin on liitetty asiantuntijoiden juttuja heidän erityisalueiltaan. Tietopankin Etusivu-uudistuksella on kehitetty palvelun ilmettä visuaalisesti nykyaikaisemmaksi. Uudistuksella on helpotettu navigointia ja tuotu tietopalvelun teemoja paremmin käyttäjien saataville.

Tilastoihin ja paikkatietoihin liittyviä selvityksiä tehtiin maakunnan tarpeisiin. Sote-valmistelua palvelemaan kehitettiin karttapalvelua, jossa maakuntauudistuksen sote-valmistelijat ja tila- ja kiinteistöasiantuntijat saattoivat koota, täydentää ja päivittää sote-toimipaikkojen paikkatietoja.

Uudenmaan maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) toimii laaja-alaisena strategisena foorumina maakunnan kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä, suuntaa aluekehittämiseen resursseja sekä linjaa viranomaistoimin toteutettavia aluekehittämishankkeita ja niiden toteutumista. Lisäksi se hyväksyy maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman. MYR:ssä ovat edustettuina liiton lisäksi sen jäsenkunnat, kehittämisohjelmia ja -toimenpiteitä rahoittavat valtion alueviranomaiset, muut valtion hallintoon kuuluvat organisaatiot, yliopistot ja ammattikorkeakoulut sekä maakunnan kehittämisen kannalta tärkeimmät työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt. Maakunnan yhteistyöryhmän laajennettu puheenjohtajisto on toiminut yhteistyöryhmän tukena keskittyen EU-hanketoiminnan yhteistyöhön ja työskentelytapojen kehittämiseen. Maakunnan yhteistyöryhmä kokoontui vuonna 2019 yhdeksän kertaa.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö (MYRS) valmistelee ja esittelee maakunnan yhteistyöryhmälle kehittämishankkeita, maakunnallisia ohjelmia ja strategioita, rakennerahaston toimeenpanon tiedottamissuunnitelman sekä EAKR- ja ESR-ohjelmien alueellisten osioiden muutostarpeet. MYRS käsittelee alueen EAKR- ja ESR-hanke-esitykset ja antaa niistä lausunnot. MYRS:ssä ovat edustettuina Uudenmaan liiton lisäksi Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit, Uudenmaan seudut, Uudenmaan ELY-keskus sekä Etelä-Suomen rakennerahastoista vastaavat Hämeen ELY-keskus (ESR-rahoitus) ja Uudenmaan liitto (EAKR-rahoitus). Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö kokoontui vuonna 2019 kymmenen kertaa.

Kuntajohtajakokouksessa käsiteltiin alkuvuodesta erityisesti pääministeri Sipilän hallituksen maakunta- ja sote- uudistuksen valmistelun tilannetta sekä sen toteutumisen vaikutuksia, sillä uudistuksen toteutumisella olisi ollut huomattava merkitys Uudenmaan kuntien asemaan ja talouteen. Kuntajohtajat kuulivat säännöllisesti myös muutosjohtajien tilannekatsauksen. Sipilän hallituksen uudistus raukesi maaliskuussa.

Keskeisenä aiheena kuntajohtajien kokouksessa on ollut Uusimaa-kaavan 2050 valmistelun eteneminen. Kuntajohtajia on myös informoitu maankäyttö- ja rakennuslakiin suunnitelluista muutoksista. Merkittävä teema oli lisäksi ilmastoyhteistyö, sillä kunnat ovat keskeisiä toimijoita hiilineutraalisuuden tavoittamisessa vuoteen 2035 mennessä. Kuntajohtajille esiteltiin myös Pietarin Helsinki –keskuksen ja liiton ylläpitämän Brysselin Helsinki EU Officen toimintaa sekä muita kansainvälisiä asioita.

Kansanedustajien neuvottelukunta (KENK) koostuu Helsingin ja Uudenmaan vaalipiireistä valituista kansanedustajista. Neuvottelukuntaan kuuluu 22 edustajaa Helsingistä ja 36 edustajaa Uudeltamaalta eli yhteensä yli neljännes kaikista kansanedustajista. Neuvottelukunta järjestäytyy vaalikausittain. Puheenjohtajistoon valitaan Helsingin ja Uudenmaan vaalipiirien kolmen suurimman puolueen edustajat. Tällä vaalikaudella toimivat puheenjohtajana Sari Sarkomaa (kok), ensimmäisenä varapuheenjohtajana, Tiina Elo (vihr.), toisena varapuheenjohtajana Eveliina Heinäluoma (sdp) ja kolmantena varapuheenjohtajana Riikka Slunga-Poutsalo (ps).

Aluesuunnittelu

Maakuntakaavoituksen prosesseja ja muutoksia

Kokonaismaakuntakaava eli Uusimaa-kaava 2050 on strateginen maakuntakaavakokonaisuus, jota valmistellaan laajassa vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Uusimaa-kaava 2050 muodostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta vaihemaakuntakaavasta, jotka laaditaan Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Kaavakokonaisuus oli ehdotusvaiheessa vuoden 2019 aikana. Seutujen kaavojen ehdotukset olivat lausunnoilla keväällä 2019 ja nähtävillä loppuvuodesta 2019. Kaavan ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin syksyllä 2019. Maakuntakaavassa käsiteltyyn Tallinna-tunneliin liittyvä kansainvälinen konsultaatio järjestettiin loppuvuodesta 2019 Virossa.

Östersundomin alueen maakuntakaavassa käsitellään kaikki keskeiset alue- ja yhdyskuntarakenteen teemat, ja se on osa Uudenmaan toista vaihemaakuntakaavaa. Valtuusto hyväksyi kaavan kesällä 2018. Kaavan hyväksymisestä valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen, ja hallinto-oikeus päätti loppuvuodesta 2019 hylätä valitukset. Kaavasta on valitettu Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaava on tällä hetkellä voimassa.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava on valitusten vuoksi Korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Kaava on kuitenkin voimassa, sillä Korkein hallinto-oikeus ei ole laittanut sitä täytäntöönpanokieltoon.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistustyö jatkui vuonna 2019, mihin työhön osallistuttiin muun muassa järjestämällä aiheesta keskustelutilaisuus kunnille ja tärkeimmille sidosryhmille syksyllä 2019. Maakuntahallitus antoi lausunnon uudisttyöhön liittyen loppuvuonna 2019.

Aluesuunnittelun yhteistyö

Aluesuunnittelun yhteistyöryhmissä käsiteltiin erilaisia ajankohtaisia aluesuunnittelun asioita. Toimintaa kehitettiin siten, että ryhmille järjestettiin myös yhteisiä kokouksia ja työpajoja. Kaavojen laadintaan osallistuivat erityisesti seutujen kaavojen poliittiset ohjaustoimikunnat ja asiantuntijaryhmät. Muita yhteistyöryhmiä ovat mm. maapolitiikkaan ja lentokentän asioihin painottuvat ryhmät.

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälinen edunvalvonta

Uudenmaan liiton EU-edunvalvonta ja kansainvälinen yhteistyö on ollut aktiivista ja monipuolista ja sitä toteutetaan usean kanavan kautta. Merkittävä osa erityisesti EU- ennakkoinnista ja vaikuttamisesta tehdään suoraan Brysselissä sijaitsevan Helsinki EU Officeen kautta, osa Uudenmaanliiton virkamies- ja luottamushenkilöjohdon kautta ja osa kansainvälisten, EU-tason ja Itämeren alueen verkostojen kautta. Osallistuminen kansainväliseen verkosto- ja järjestötyöhön on aina strategista ja tavoitteellista ja perustuu Uudenmaan liiton strategiaan ja älykkään erikoistumisen painopisteisiin.

Kansainvälisten verkostojen yksikkö tukee Uudenmaan liiton kansainvälistä ja EU-toimintaa. Kansainväliset verkostot -yksikön toiminta muodostuu kolmesta toimintakokonaisuudesta: 1) Brysselissä sijaitsevasta Helsinki EU Officesta, 2) toiminnasta Itämeren alueen ja kansainvälisissä verkostoissa sekä 3) Uudenmaan liiton eri yksiköiden kansainvälisen toiminnan koordinaatiosta. Tämän lisäksi Uudenmaan liitolla on kahdenvälisiä yhteistyösopimuksia, esimerkiksi Moskovan alueen duuman, Valencian, Puolan Masovian ja Länsi-Pommerin sekä Kiinan Zheijangin alueen kanssa. Lisäksi liitto on mukana Helsingin kaupungin Helsinki-keskuksessa Pietarissa.

EU-edunvalvonta ja vaikuttaminen

Helsinki EU Officeen logo sai vuonna 2019 uuden ja modernin ilmeen

Uudenmaan liiton EU-vaikuttamisen ja edunvalvonnan kärki on vuonna 2019 kohdistunut ennen kaikkea valmisteilla olevaan EU-ohjelmakauteen 2021-2027. EU-vaikuttamista on tehty erityisesti unionin rakennerahastoihin, älykkään erikoistumisen toimintatavan jatkumiseen, älykkääseen ja kestäväan kaupunkipolitiikkaan sekä seuraavan tutkimus- ja innovaatio-ohjelmaan painopisteisiin liittyen. Lisäksi EU:n liikennepolitiikassa ja Digitaalinen Eurooppa-ohjelmassa edunvalvontatyötä on tehty useita eri vaikuttamisen väyliä hyödyntäen.

Uudenmaan liiton EU-edunvalvontaa on tehty Brysselissä sijaitsevan Helsinki EU Officeen lisäksi kaikkien niiden kansainvälisten järjestöjen kautta, joissa Uudenmaan liitto on jäsenenä. Näistä esimerkkeinä Euroopan merellisten alueiden liitto (CPMR), Itämeren yhteistyöfoorumi (BS SSC) ja Euroopan innovaatio- ja tutkimusintensiivisten alueiden järjestö ERRIN (European regions' research and innovation network).

EU-vaikuttamista on tehty erittäin suurella volyymilla: Helsinki EU Officeen henkilökunta on järjestänyt vuonna 2019 Brysselissä peräti 235 tapaamista tai tapahtumaa, joiden aiheena on ollut vaikuttaa tulevan EU-ohjelmakauden 2021-2027 painopisteisiin ja rahoitukseen Uudenmaan alueen toimijoita hyödyttävällä tavalla.

Voimakkaita edunvalvontaponnisteluja on tehty sekä Brysselissä että Suomessa, jotta Uudellemaalle tärkeä EU:n merirajojen alueellinen yhteistyöohjelma (Central Baltic, Interreg) jatkuisi myös tulevalla rahoituskaudella. Tämän rahoitusohjelman tulevaisuus on ollut uhattuna.

Asiaan liittyen on järjestetty useita kannanottoja ja edunvalvontatapaamisia EU:n komission, EU-neuvoston ja Euroopan parlamentin avainhenkilöiden kanssa. Myös älykkään erikoistumisen toimintatavan ja alueellisten innovaatioekosysteemien painotus tulevalla EU-ohjelmakaudella on tärkeää Uudenmaan alueen toimijoille, minkä vuoksi myös siihen on vaikutettu aktiivisesti EU-tasolla.

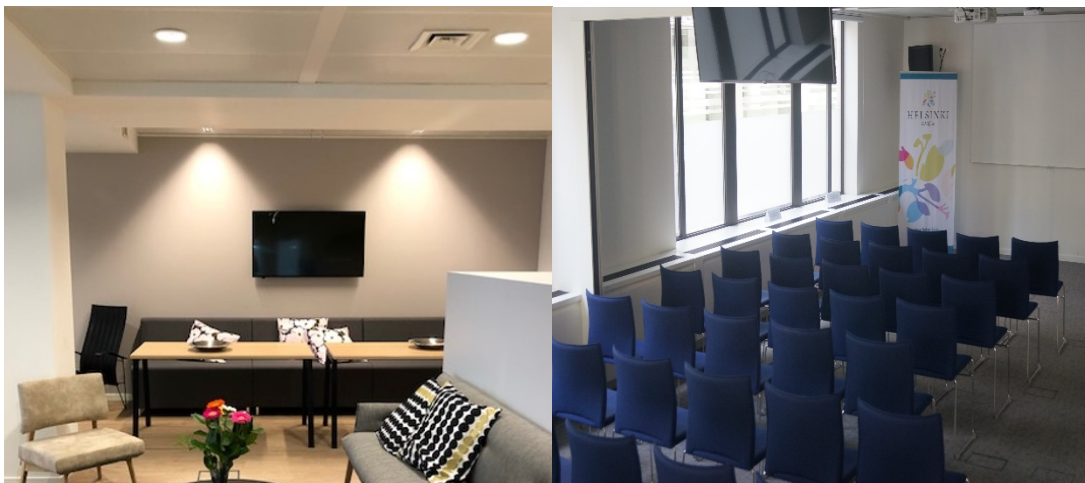
Uudenmaan liiton johdolle ja asiantuntijoille on järjestetty useita EU-vaikuttamiseen liittyviä tapaamisia Brysselissä. Uudenmaan liiton hallitus ja johtoryhmä vieraili Brysselissä EU-edunvalvonnan merkeissä tammikuussa 2019. EU-edunvalvontavierailut on järjestetty myös esimerkiksi Helsingin yliopiston rehtoraatille, Vantaan kaupungin virkamies- ja luottamushenkilöjohdolle sekä Luonnonvarakeskuksen johdolle. Nämä vierailut ovat sisältäneet edunvalvontaneuvotteluja EU-instituutioiden korkeimman johdon ja avainvirkamiesten kanssa. Helsinki EU Office on osallistunut myös merkittävällä panoksella Helsingin yliopiston, Helsingin kaupungin ja 3AMK-yhteistyökonsernion EU-toiminnan suunnitteluun. Helsinki EU Office sai vuonna 2019 uuden ylläpitäjätahon, Haaga-Helia Ammattikorkeakoulun.

Helsinki EU Officen työntekijät ovat toteuttaneet toimintavuoden aikana 355 sopimuskumppaneiltaan saatua tehtävää tai toimeksiantoa. Sen lisäksi Helsinki EU Office on vastannut yhteensä 28:n seminaaritapahtuman järjestämisestä Brysselissä.

Helsinki EU Office seuraa ja mittaa toiminnan laatua ja asiakastyytyväisyyttä jatkuvasti. Asiakastyytyväisyys mm. Brysselin vierailujen suhteen (vierailun toteutus, lisäarvo ja hyöty) on pysynyt erittäin korkeana 4,8/5.

Merkittävä yksittäinen asia vuonna 2019 oli Helsinki EU Officen muutto uusiin toimitiloihin. Toimisto sijaitsee nyt Euroopan unionin "EIT-talossa", jossa toimivat myös Euroopan teknologiainstituutti (EIT) ja EU:n innovaatioyhteisöt. Uusien toimitilojen sijainti EU-komission innovaatioyhteisöjen yhteydessä tuo Uudenmaan innovaatiotoimijoille välittömiä synergiaetuja. Uudet ja toimivat toimitilat tekevät mahdolliseksi myös parempien palvelujen tuottamisen ylläpitäjille (mm. paremmat seminaari- ja kokoustilat).

Helsinki EU Officen uudet toimitilat tarjoavat modernit ja monipuoliset seminaari-, kokous-, ja työskentelytilat Brysselissä

Kansainväliset ja Itämeren alueen verkostot ja järjestöt

Uudenmaan liitto on jäsenenä tärkeimmissä Itämeri-, ja EU-tason järjestöissä. Euroopan merellisten alueiden liitto (Conference of Peripheral Maritime Regions, CPMR) on Euroopan merkittävin alueita ja maakuntia edustava järjestö. Euroopan merellisten alueiden liiton vuosikokous ja Itämerikomission kokous järjestettiin Italian Palermossa lokakuussa. Uudenmaan liiton edustajat toivat vuosikokouksessa esiin älykkääseen ja kestävään liikenteen kehittämiseen liittyviä näkökulmia, jotka hyväksyttiin osaksi järjestön EU-edunvalvontatavoitteita 2020.

Uudenmaan liitto on jäsenenä myös metropoli- ja lentokenttäalueita edustavissa Eurooppa-verkostoissa, mm. Metrex, Metropolitan Inc, BSSSC (Baltic Sea States Subregional Co-operation), ARC (Airport Regions Conference) ja Baltic Sea Tourism Council. Itämeren alueen yhteistyöjärjestö (BSSSC) hallituksen jäsenenä toimii maakuntajohtaja Ossi Savolainen. Tämän järjestön vuosikokous järjestettiin 18-20.9. 2019 Klaipedassa.

Euroopan merellisten alueiden järjestön suomalaiset maakunnat kokoontuivat Uudenmaan liitossa kolmesti. Tapaamisissa tehostettiin maakuntien yhteistä EU-edunvalvontaa.

Helsinki-Vantaan lentokenttäalueeseen liittyviä intressejä on edistetty Airport Regions Conference (ARC)-järjestön kautta. ARC-järjestö, Uudenmaan liitto ja Vantaan kaupunki järjestivät kestävän lentoliikenteen kehittämiseen liittyneen EU-vaikuttamisen ja asiantuntijaseminaarin Brysselissä lokakuussa. Uudenmaan liitto ja Helsinki EU Office toimivat aktiivisesti myös Euroopan innovaatio- ja tutkimusalueiden järjestössä (ERRIN) ja sen hallituksen jäsenenä 2018–2021. Helsinki EU Office johtaa kyseisen järjestön älykkään erikoistumisen ja luovien alojen työryhmiä.

Kansainvälisten ja Itämeren alueen järjestöjen kautta on edistetty Uudenmaan strategisia tavoitteita, kuten EU:n rakennerahasto-ohjelmien painopisteitä tulevalle EU-rakennerahastokaudella, hiilineutraalisuutta, älykästä erikoistumista, digitalisaatiokehitystä, metropoli- ja kaupunkipolitiikkaa, liikennehankkeita sekä TEN-T liikenneverkkoja.

Uudenmaan liitto on toiminut vuonna 2019 aktiivisesti kansainvälisissä suhteissa ja harjoittanut aluediplomatiaa sekä monen- että kahdenvälisesti. Uudenmaan liitossa on vieraillut delegaatioita esimerkiksi Kiinan Shanghaista ja Chengdusta, Etelä-Koreasta, Puolan Wielkopolskasta, Moskovasta ja Kongon Kinshasasta. Uudenmaan ja Valencian alueiden yhteistyö on jatkunut

aktiivisena keskittyen erityisesti tutkimus- ja innovaatiotoimintaan, koulutukseen, kulttuuriin ja yrittäjyyden edistämiseen. Myös Moskovan alueen ja Kiinan Zheijangin alueiden suhteen on pidetty yllä säännöllistä ja vastavuoroista vuoropuhelua.

Euroopan lentokenttäalueiden järjestö ARC, Uudenmaan liitto, Vantaan kaupunki ja Helsinki EU Office EU-vaikuttamistyössä Brysselissä

Viestintä ja tapahtumat

Valtakunnallinen alue-ennakoinnin seminaari pidettiin maaliskuussa Uudellamaalla aiheella liikumisen tulevaisuus. Liitto vastasi onnistuneesta tapahtumaviestinnän kokonaisuudesta.

TULEVAISUUS LIKUTTAA!

» VALTAKUNNALLINEN ALUE-ENNAKOINNIN SEMINAARI 2019 »

Toukokuisen Uusimaa-viikon teemana oli tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Eri alojen asiantuntijat kirjoittivat liiton sivuilla aiheesta ennen tapahtumaa. Uusimaa-viikon tapahtumista tehtiin videoita ja nettiartikkeleita, jotka levisivät hyvin. Uutena kokeiluna tehtiin somekampanja, jossa tuoreet uusmaalaiset kansanedustajat markkinoivat valitsemaansa tapahtumaa omissa somekanavissaan.

Toukokuun lopulla järjestettiin Vihdissä arkkitehtuuripoliittinen seminaari markkinoinnista ja viestinnästä.

Eduskuntavaalien alla järjestettiin ulkoministeriön kanssa ulko- ja turvallisuuspoliittinen avoin yleisötilaisuus. Helsingin ja Uudenmaan vaalipiirien uusille kansanedustajille koottiin Uusimaa infopaketti.

Uudenmaan innovaatiotoiminnan rahoitukselle avattiin oma verkkosivu ja rahoitushaun käynnistymisestä tiedotettiin kaikissa liiton kanavissa. Kesällä oli ilo viestiä, että Uusimaa on sijoittunut vuoden 2019 innovaatiovertailussa EU-alueiden kärkeen. Viesti Euroopan innovatiivisimmasta alueesta levisi laajalti.

Etelä- ja Länsi-Suomen yhteinen edunvalvonta tasapuolisemmasta kansallisesta aluekehittämisvarojen jaosta sai laajaa medianäkyvyyttä pitkin vuotta. Sysäyksenä oli maakuntajohtajan mielipidekirjoitus Helsingin Sanomissa. Neljä kertaa vuodessa ilmestynvä Etelä-Suomen rakennerahastojen uutiskirje lähti kahdesti liiton valmistelemana.

Uusimaa-kaavan ehdotuksen lausuntokierrokselle lähtö ja kaavan Tallinnan tunnelin linjausratkaisu saivat paljon näkyvyyttä keväällä sekä loka-marraskuussa, kun kaava oli viimeistä kertaa nähtävillä ja kommentoitavana. Sivuilla oli nähtävilläolon aikana huima kävijäpiikki, yli 1200 kävijää tutustui aineistoihin. Myös tiedotus tuotti tulosta, media kirjoitti kaavasta laajasti.

Tietopankin käyttäjille tehtiin kysely palvelun sisällöistä ja käytettävyydestä. Sisällöt koetaan ymmärrettäviksi ja palvelu melko helppokäyttöiseksi. Tietopankkiin rakennettiin sisältösivut uusista aiheista, kuten Suomenlahden merialue, tutkimuksen ja kehityksen rahoitus ja väestöennusteita tarjoileva sivu.

Helsingin ja Uudenmaan vaalipiireistä valitut kansanedustajat järjestäytyivät syksyllä neuvottelukunnaksi (KENK) ja kokousten viestintää tehostettiin. Liitto hoitaa kansanedustajien neuvottelukunnan valmistelu- ja viestintätehtävät.

Maakuntaparlamentti toteutettiin uudella, yksipäiväisellä konseptilla marraskuussa. Teema *Ilmastokriisi & kunnat* herätti vilkkaan keskustelun niin paikan päällä kuin sosiaalisessa mediassa. Twitterissä parlamentti oli päivän puhutuimpia aiheita Suomessa. Tapahtuman markkinoinnissa käytettiin puhujahaastatteluja ja muutenkin aiempaa enemmän videotuotantoa. Lisäksi Maakuntaparlamentista tarjottiin suora verkkolähetys.

Vuotuiset palkitsemiset keskitettiin Maakuntaparlamentin iltaohjelmaan. Uusimaa-palkinto, Vuoden kylä ja Vuoden yritykset esiteltiin liiton tuottamilla videoilla.

Marraskuussa käynnistettiin liiton ilmastotyön laajempi verkkoviestintä ja laadittiin Hiilineutraali Uusimaa 2035 -viestintäsuunnitelma sekä alettiin osallistua valtakunnallisen Canemure-hankkeen viestintätöihin.

Oma videotuotantomme otti taas askeleita eteenpäin. Maakuntajohtajan kanssa kuvattiin videotervehdyksiä, joita hyödynnettiin järjestämissämme tapahtumissa. Seminaarien videomarkkinointia kokeiltiin jo toisen kerran vuoden aikana kesäkuussa: Me taitajat -seminaarin avainpuhujien ydinviestit koostettiin teaser-videoksi.

Uusimaa2019 -hankkeen loppuraportointi koottiin valmiiksi ja se julkaistiin vuoden lopulla. Mittava aineisto sisältää lähes 150 raporttia hankkeen eri valmisteluteemoista.

Joulukuussa julkistettu liiton uusi strategia sai selkeän ilmeen. Strategiasta tiedotettiin, tuotettiin videoita ja heräteltiin some-keskustelua.

Henkilöstölle järjestettiin säännöllisesti someklinikkoja, joissa asiantuntijoita opastettiin Twitterin käytössä ja muissa sosiaalisen median haasteissa. Henkilökuntaa perehdytettiin myös saavutettavuusdirektiivin asettamiin uusiin vaatimuksiin.

Uusimaa-viikko ja muu kulttuurinen koheesiotoiminta

“Toukokuisen Uusimaa-viikon teemana oli tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.”

Teemaviikon omilla verkkosivuilla käynnistettiin hyvissä ajoin Uusimaa-viikkoon virittelevä eri alojen asiantuntijoiden kirjoitussarja jo joulukuussa 2018. Kahden viikon välein julkaistut kirjoitukset herättelivät pohtimaan yhdenvertaisuutta eri näkökulmista. Tapahtumaesittelyjen kokoaminen viikon omille verkkosivuille käynnistettiin maaliskuun lopulla. Viikolla oli yhteensä 40 tapahtumaa eri puolilla maakuntaa.

Uusimaa-viikon tapahtumista tehtiin videoita ja nettiartikkeleita, jotka levisivät somessa mukavasti. Uutena kokeiluna tehtiin somekampanja, jossa tuoreet uusmaalaiset kansanedustajat markkinoivat valitsemaansa tapahtumaa omissa somekanavissaan. Myös Instagramissa markkinoitiin Uusimaa-viikon sisältöjä, mikä toi meille lisää seuraajia. Google-hakutulosten määrä kasvoi edellisvuodesta 100% eli 415 000sta 828 000aan.

Vuoden 2020 Uusimaa-viikon suunnittelu käynnistettiin loppuvuodesta. Toukokuisen viikon teema on vastuullisuus.

“Kulttuuriyhteistyö ja vuoden kulttuuriteko -palkinto”

Uusimaa-viikolla perustettiin kansallisen taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia kehittävän Taikusydän-yhteistyöverkoston Uusimaa-alueverkosto, johon perustamisvuoden kuluessa oli ilmoittautunut jo 180 yksityis- ja yhteisöjäsenä. Uudenmaan alueverkoston vetovastuu on yhteisesti Uudenmaan liitolla, Metropolia AMKilla ja Kukunori ry:llä.

Kulttuuriyhteistyössä kumppaneista Suomen Kotiseutuliitto vietti 70-vuotisjuhlavuottaan Uudellamaalla Tuusulassa teemalla "Kulttuuri liikuttaa". Uudenmaan liitto oli aktiivisesti läsnä Kotiseutupäivillä ja juhlavuodessa mukana. Red Carpet –kotimaisen elokuvan filmifestivaaleille Uudenmaan liitto ja tuore Taikusydän-alueverkosto kokosivat ensimmäiset "Hyvinvoinnin ja terveyden kulttuurimarkkinat" yhdistämään terveyden- ja hyvinvoinnin sekä kulttuurialan ammattilaisia. Tapahtumaviikon gaalassa jaettiin ensimmäinen Vuoden uusmaalainen kulttuuriteko –palkinto taiteilija Aira Samulinille elämäntyöstä kulttuurin ja hyvinvoinnin saralla.

Uudenmaan liitto on kumppanina ja mainostajana 2018-20 jo 30 vuotiaan Uudenmaan Upein –ravikilpailun järjestämisessä. Hyvää, jo perinteistä kilpailua tuettiin erityisvuonna kansainvälisen näkyvyyden ja verkostoitumisen vahvistamiseksi. 2019 Vermossa ajettiin ensimmäisen kerran UET Grand Prix ja Breeding Day eli tuttavallisemmin EM-ravit.

Osakkuusomistajuudet

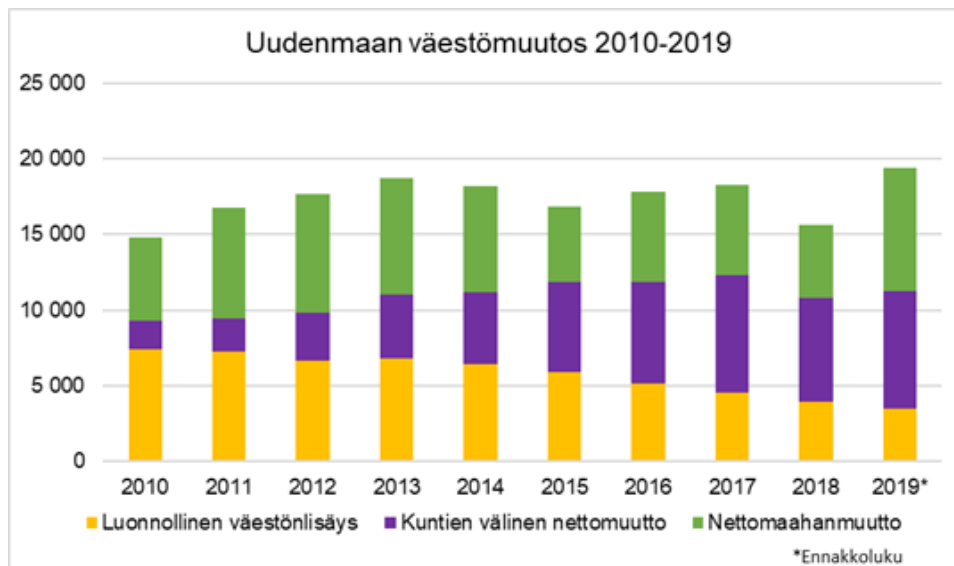
Uudenmaan liitto on osakkaana Helsingin seudun elinkeinoyhtiössä **Helsinki Business Hub Ltd Oy:ssä** (HBH), jonka tehtävänä on saada ulkomaiset yritykset ja sijoittajat luomaan arvoa seudulle. Yhtiön muut osakkaat ovat Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit. Yhtiön toiminnan painopisteitä ovat ICT, älykkäät ja puhtaat ratkaisut sekä terveys. HBH:n tavoitteena on luoda työpaikkoja, hankkia kasvupääomaa suomalaisiin startupeihin sekä edistää vientisopimusten ja muiden kaupallisten sopimusten syntymistä ulkomaalaisten ja suomalaisten yritysten välille.

Liitto on omistajana myös **Posintra Oy:ssä**, jonka toiminnan tarkoitus on itäisen Uudenmaan yritysten ja koko alueen kilpailukyvyn vahvistaminen. Yhtiöllä on laaja omistajapohja, johon kuuluvat Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä ja Porvoo. Yhtiön toiminnan kulmakiviä ovat yritysten perustaminen, jo toimivien yritysten kehittäminen sekä yritystoiminnan sijoittuminen Itä-Uudellemaalle. Aluekehitystyössä yhtiö on uusien kärkialojen äärellä, kuten kiertotalous, clean tech ja digitalisaatio. Lisäksi se osallistuu liikkumiseen, liikenteeseen ja logistiikkaan liittyvän kehityksen edistämiseen.

Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Väkiluvun kasvu nopeampaa kuin kertaakaan 2000-luvulla

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2019 Uudellamaalla asui 1690 409 henkilöä. Edellisestä vuodesta väkiluku kasvoi 19 384 asukkaalla. Kasvusta 18 prosenttia muodostui luonnollisesta väestönkasvusta, 40 prosenttia nettomaassamuutosta ja 42 prosenttia nettomaahanmuutosta. Koko maan väestöstä Uudellamaalla asui 31 prosenttia.

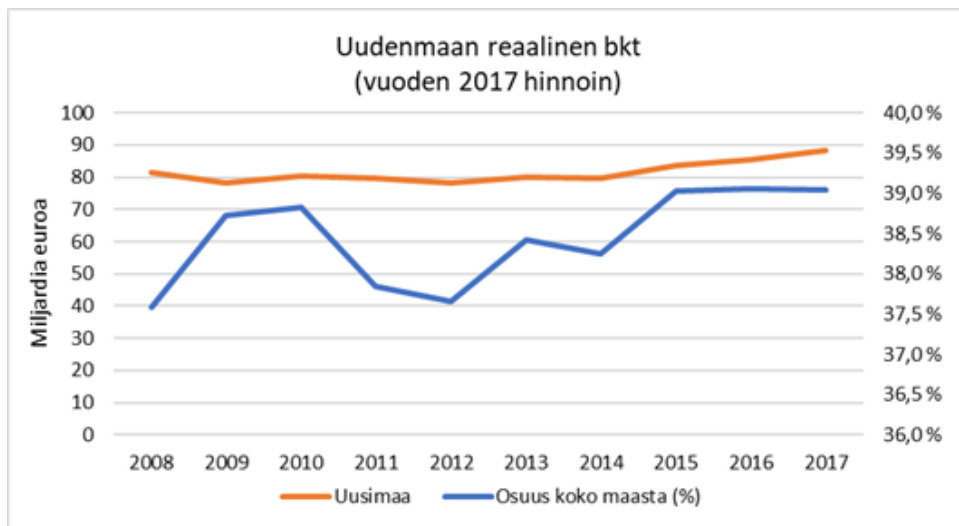
(Lähde: Tilastokeskus)

Talous kasvoi mutta näkymät heikentyneet

Suomen talouskehitys jatkui odotettua vahvempana vuonna 2019. Viimeisimpien ennusteiden mukaan bkt kasvoi viime vuonna noin 1,5 prosenttia. Talouden kasvua on ylläpitänyt maailman talouden epävarmuuksista huolimatta Suomen vientimarkkinoiden hyvänä jatkunut vire sekä vahva kotimainen kulutuskysyntä. Talouskasvun nopeimman vaiheen ennustetaan olevan kuitenkin ohi ja bkt:n kasvun palautuvan noin yhden prosentin tuntumaan. Kasvun hidastumisen taustalla vaikuttavat maailmantalouden heikot kasvunäkymät sekä kauppapoliittinen epävarmuus.

Myös Uudenmaan yritysten liiketoiminnan kehitys oli vuoden 2019 kolmen ensimmäisen kvartaalin perusteella kohtalaisen vahvaa. Nopeinta kasvu oli teollisuudessa ja rakentamisessa. Tukku- ja vähittäiskaupassa kasvu jäi sen sijaan selvästi edellisiä vuosia heikommaksi.

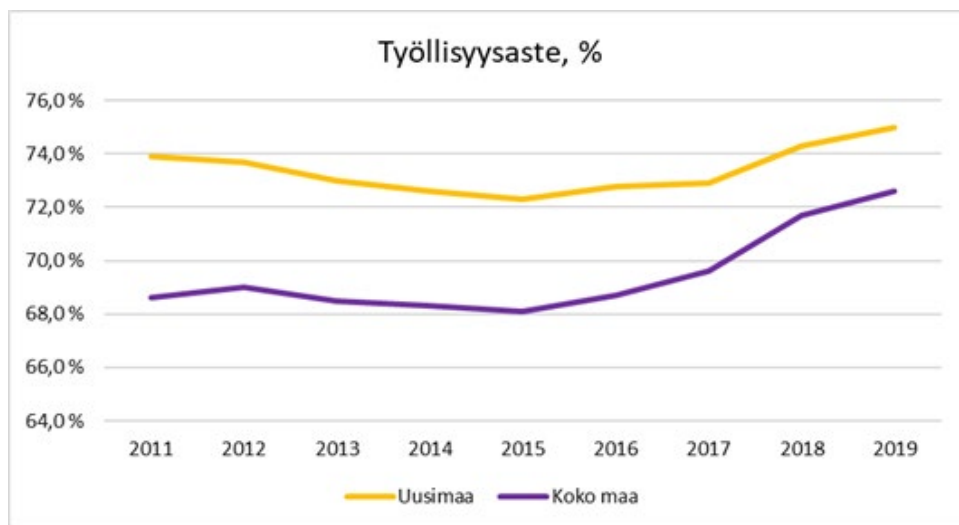
Viimeisimpien yritysbarometrien perusteella Uudenmaan yritysten arviot lähitulevaisuuden suhdannenäkymistään ovat selvästi aiempaa varovaisempia. Keskeisillä vientimarkkinoilla esiintyvä kysynnän hiipuminen nähdään keskeisimmäksi kasvua rajoittavaksi tekijäksi. Uudenmaan yritysten näkemykset suhdannetilanteestaan ovat kuitenkin hieman koko maan keskiarvoa myönteisemmät.

(Lähde: Tilastokeskus)

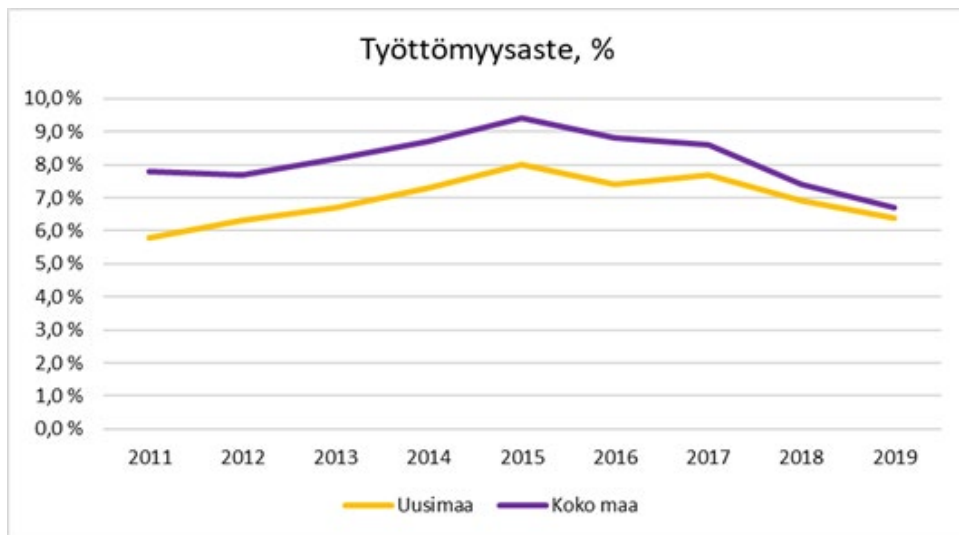
Työllisyyden kehitys jatkui hyvänä

Vuonna 2019 työllisyyskehitys jatkui hyvänä sekä Suomessa että Uudellamaalla. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan viime vuonna työllisyysaste oli Uudellamaalla 75,0 prosenttia. Edellisestä vuodesta kasvua oli 0,7 prosenttiyksikköä. Koko maan tason maakunnan työllisyysaste ylitti 2,4 prosenttiyksiköllä. Absoluuttisesti mitattuna työllisiä oli 854 000, mikä vastasi 33 prosenttia kaikista Suomen työllisistä.

(Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus)

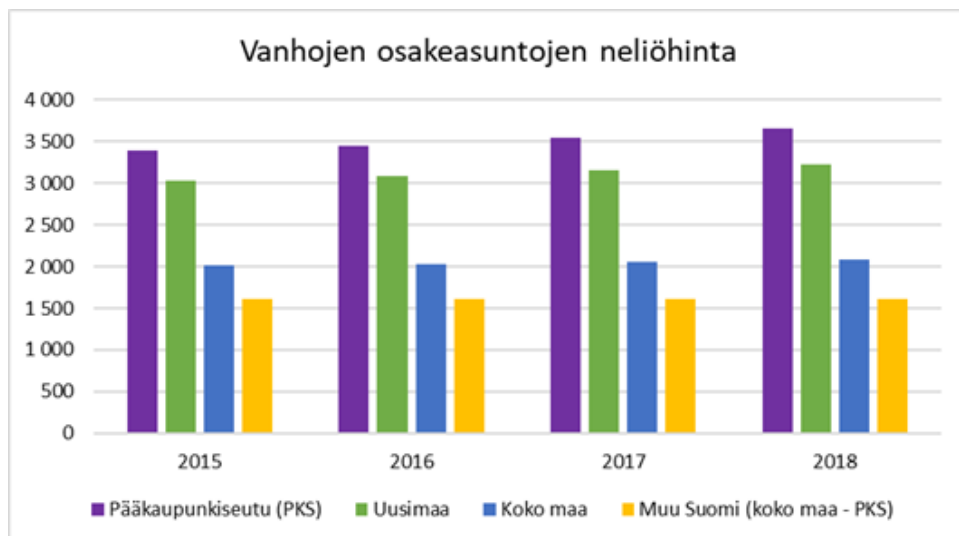
Myös työttömyys laski Uudellamaalla vuodentakaisesta. Keskimääräinen työttömyysaste oli viime vuonna 6,4 prosenttia, kun se vuotta aikaisemmin oli 0,5 prosenttiyksikköä korkeampi. Koko maan tason maakunnan työttömyysaste alitti 0,3 prosenttiyksiköllä. Määrällisesti työttömiä oli 59 000, mikä oli 3 000 työtöntä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kaikista Suomen työttömistä Uudellamaalla oli 32 prosenttia.

(Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus)

Pääkaupunkiseudulla osakeasuntojen hinnat nousivat edelleen

Vuonna 2019 vanhojen osakeasuntojen keskimääräinen neliöhinta oli pääkaupunkiseudulla 3 658 euroa ja muualla Suomessa 1 609 euroa. Pääkaupunkiseudulla neliöhinnat nousivat edellisestä vuodesta 3,2 prosenttia. Muualla maassa hinnat pysyivät edellisen vuoden tasolla.

(Lähde: Tilastokeskus)

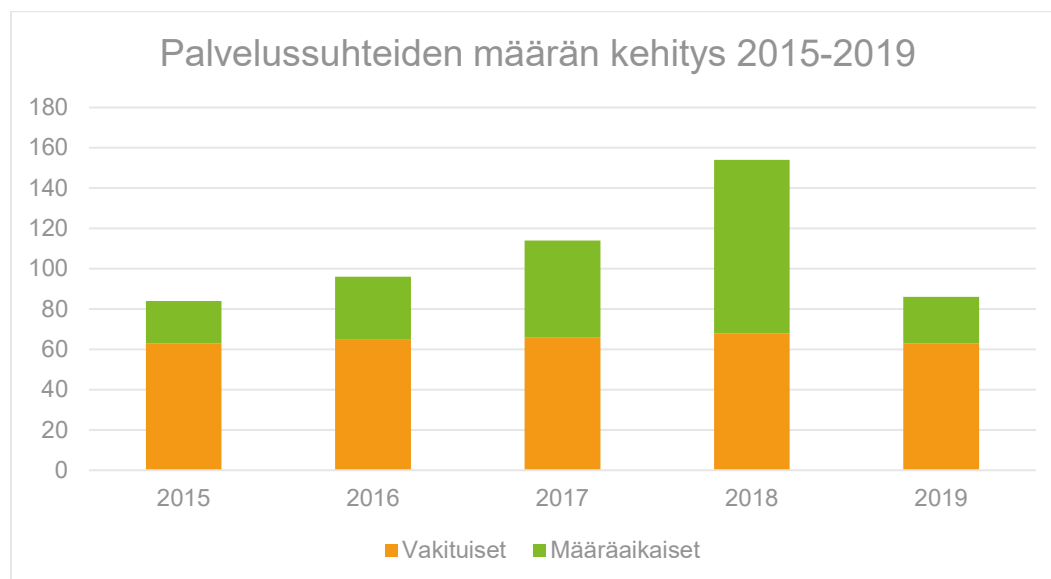
Olennaiset muutokset liiton toiminnassa ja taloudessa

Henkilöstö

Liiton henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 31.12.2019 yhteensä 86, joista 63 työntekijää oli toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa ja 23 määräaikaisessa palvelussuhteessa.

Uusimaa 2019 -hankkeessa työskenteli vuoden 2019 alussa 58 määräaikaista työntekijää. Heidän työsuhteensa päättyi vuoden 2019 aikana, minkä seurauksena liiton kokonaishenkilömäärä on pienentynyt huomattavasti.

Määräaikaisen henkilöstön määrä selittyy liiton hallinnoimalla hanketoiminnalla.

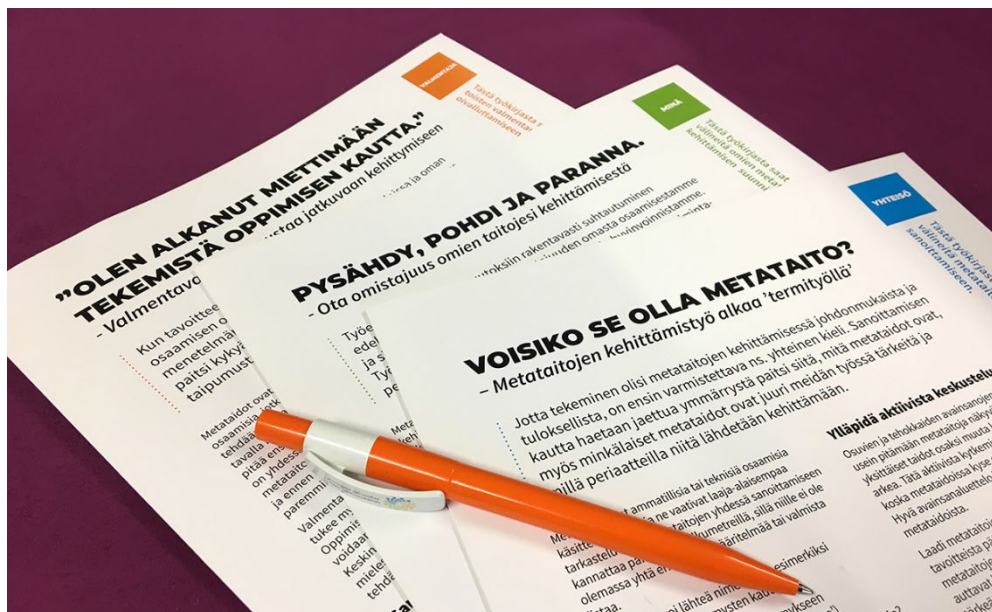
Liiton varsinaisen toiminnan (ei sis. projekteja) henkilöstökulut olivat kokonaisuudessaan 4,5 miljoonaa euroa. Kulut muodostivat yli puolet liiton toimintakuluista eli 55 % (vuonna 2018 osuus oli 56,5 %).

Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstön osaamisen kehittämisen painopisteenä oli erityisesti työelämän metataitojen kehittäminen tulevaisuuden asiantuntijuuden näkökulmasta.

Kevan työelämän kehittämisrahaa saava Me Taitajat -hanke jatkui lokakuun loppuun asti. Me taitajat oli Uudenmaan liiton toteuttama ja Kevan rahoittama hanke, joka keskittyi tunnistamaan ja kehittämään työelämässä tarvittavia metataitoja.

Hankkeen lopputuloksena kehitettiin malli, jonka avulla organisaatiot voivat valmentaa itseään ja henkilöstään työelämässä tarvittaviin metataitoihin. Valmennuspaketti koostuu kolmesta työkirjasta ja niiden täytettävistä työskentelyvälilehdistä: yhteisö, minä ja valmentaja.

Osaamisen kehittämisessä satsattiin mm. yhteistyön johtamisen osaamiseen, Lean ja Agile -kehittämiseen, oman osaamisen sanoittamiseen sekä kiireen hallintaan.

Huhtikuussa alkaneen digitaalisten työtapojen kehittämistä edistävän projektin myötä on keskitytty tietotyöläisen digiosaamisen kehittämiseen. Henkilöstölle on järjestetty koulutusta Teams-toimintaympäristöön. Jokaiselta vastuualueelta on valittu useampi digilähettiläs, joiden intensiivinen O365-koulutus alkoi marraskuussa.

Henkilöstön työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä on lisätty yhteisillä aamupaloilla, hedelmätarjoiluilla, taukoliikunnalla ja työhyvinvointitarjottimelta valittavilla palveluilla.

Henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja, henkilöstöjohtamista sekä työyhteisön kehittämistä on kuvattu tarkemmin erillisessä henkilöstöraportissa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Juha Sipilän hallituksen maakunta- ja sote-uudistus kariutui 8.3.2019. Hallituksen tavoitteleva maakunta- ja soteuudistus ja siihen liittynyt pitkälle viety alueellinen valmistelu käynnisti kariutumisestaan huolimatta laeista riippumattoman yhteiskunnallisen ja hallinnollisen muutosprosessin, jonka keskeisenä piirteenä on eri toimijoiden välisen yhteistyön lisääntyminen. Se myös loi aluetasolle ja valtionhallintoon integraatiopotentiaalia ja valmiuksia toimialarajat ylittävien palvelukokonaisuuksien muodostamiselle. Tarve valtion-, alue- ja paikallistason rakenneuudistuksille ei tule häviämään.

Seuraavien hallitusten, eli Antti Rinteen ja Sanna Marinin hallitusohjelmiin sisältyykin sote-palveluiden rakenneuudistus siten, että sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen kootaan kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille. Myös pelastustoimen järjestäminen siirretään maakuntien tehtäväksi. Itsehallinnollisia sote-maakuntia olisi 18. Hallitusohjelman mukaan vaiheittaista siirtymistä monialaisiin maakuntiin valmistellaan parlamentaarisesti vuoden 2020 loppuun mennessä.

Antti Rinteen hallitus selvitti Uudenmaan, pääkaupunkiseudun tai Helsingin sote-erillisratkaisun vaihtoehtoja yhteistyössä alueen kuntien ja HUSin kanssa syksyllä 2019. Erillisselvityksen ohjausryhmä esitti jatkovalmistelun pohjaksi viiteen itsehallinnolliseen alueeseen pohjautuvaa mallia. Esityksen mukaan sote-palvelujen järjestämisvastuu olisi neljällä itsehallintoalueella ja Helsingin kaupungilla. Jos sote-uudistus toteutuu, tulee se vaikuttamaan Uudenmaan liiton toimintaan ja asemaan riippumatta siitä, toteutuuko monialaiset maakunnat.

Käynnissä on myös maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus. Tavoitteena on mm. yksinkertaistaa alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää, kehittää rakentamisen ohjausta sekä tukea kansalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöä koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Uudistus valmistellaan parlamentaarisesti. Tavoitteena on, että hallituksen esitys uudeksi maankäyttö- ja rakennuslaiksi valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä. Kokonaisuudistuksen ennakoidaan vaikuttavan Uudenmaan liiton asemaan ja tehtäviin maankäytön suunnittelussa.

Valtakunnallisen 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen alkoi kesäkuussa 2019. Suunnitelman laatiminen jatkuu vuoden 2021 keväälle, jolloin Valtioneuvoston on määrä hyväksyä suunnitelma. Parlamentaarisesti ohjatun työn tavoitteena on tuoda pitkäjänteisyyttä liikennejärjestelmäsuunnitteluun.

Uudenmaan liiton johtoryhmä toteutti alkuvuodesta 2019 sisäisen skenaariotyön pohjaksi liiton tulevaisuuden tarkastelulle muuttuvassa toimintaympäristössä. Skenaariotyön pohjalta käynnistettiin keuhällä 2019 Uudenmaan liiton strategian valmistelu. Strategian tavoitteena on Uudenmaan liiton toiminnan ja tekemisen vaikuttavuuden tuntuva kasvu. Uudenmaan liiton visio vuodelle 2029 on olla *Kaavoihin kangistumaton maailmanluokan alueen kehittäjä*. Muutoksen onnistuminen edellyttää merkittävää panostusta sekä kokonaisvaltaista ja aktiivista johtamista. Maakuntavaltuusto hyväksyi strategian joulukuussa 2019. Strategian päivitystarpeita tarkastellaan valtuustokausittain.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on tukea liittoa sen perustehtävien laadukkaassa toteuttamisessa ja tavoitteiden saavuttamisessa sekä toiminnan turvaamisessa erilaisilta riskeiltä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ei ole muusta toiminnasta erillistä, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn suorittamista.

Maakuntavaltuusto on päättänyt Uudenmaan liiton riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan perusteet. Maakuntahallitus on hyväksynyt niitä tarkentavan sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja talouden hoidon ohjeistuksen. Kokonaisuutta täydentävät maakuntajohtajan antamat yksityiskohtaisemmat toimintatapaohjeet.

Maakuntajohtaja vastaa operatiivisesta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja antaa vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä selvityksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Tilintarkastajan on kuntalain nojalla kuntayhtymän hallintoa ja taloutta tarkastaessaan arvioitava, onko sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetty asianmukaisesti. Maakuntavaltuusto valitsi kokouksessaan 12.3.2019 liiton tilintarkastusyhteisöksi tilikausille 2019-2020 PwC Julkistarkastus Oy:n. Tehdyn osakekaupan myötä tilintarkastusyhteisön nimeksi muuttui kesäkuussa KPMG Julkistarkastus Oy kesäkuussa.

Vastuualueiden johtajilla on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja suorittamisesta alaisensa toiminnan osalta sekä riskien raportoinnista. Jokaisen esimiehen on osaltaan varmistettava, että hänen yksikössään sisäinen valvonta on asianmukaista. Lisäksi jokainen liiton palveluksessa oleva työntekijä on velvollinen noudattamaan toimintaa koskevaa lainsäädäntöä, muita säännöksiä ja sisäisiä päätöksiä ja ohjeita sekä pyrkiä omalta osaltaan saavuttamaan asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, kehittämään toimintatapoja sekä ylläpitämään ja jatkuvasti kehittämään ammatillista osaamistaan.

Liiton johtoryhmä päättää toimintavuosittain kuntayhtymän riskienhallinnan toteuttamista sekä määrittää menettelytavat merkittävimpien riskien hallitsemiseksi. Se myös arvioi liitolle mahdollisesti aiheutuvia riskejä ja liiton asemaa koko strategiakaudella. Tämän tehtävän merkitys korostui erityisesti viime vuosina maakunta- ja sote- uudistuksen valmistelun toteuttamisvastuun myötä.

Lisäksi johtoryhmä osallistuu liiton toiminnan sisäiseen tarkkailuun ja laatii vuosittain konkreettisen suunnitelman sisäisen valvonnan painopisteistä, joita kunkin toimintavuoden aikana erityisesti valvotaan. Sisäinen tarkkailu on osa liiton riskienhallintaa.

Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä

Uudenmaan liiton varsinaisen perustehtävän lisäksi Uusimaa2019- hankkeen toteuttaminen on muodostanut viime vuosina keskeisen riskin, koska liitto vastaa valtion maakunta- ja sote-uudistusta varten myöntämän avustuksen asianmukaisesta käytöstä. Riskin hallitsemiseksi vuoden 2018 lopussa suoritettiin Uusimaa2019- hankkeen hallinnoinnin tarkastus liiton tilintarkastajan, PwC Julkistarkastus Oy:n toimesta erillisen toimeksiannon pohjalta. Raportissa todettiin, että liiton toimesta toteutettu maakuntavalmistelu on lähtökohtaisesti suoritettu valtionavustuksen edellyttämällä tavalla ja liiton toimenpiteet ja sopimuskäytännöt ovat olleet tarkoituksenmukaisia. Raporttiin sisältyi joitakin rajattuja kehittämisohjeita, joihin liittyvät toimenpiteet käsiteltiin maakuntahallituksessa. Raportti luovutettiin tarkastuslautakunnalle ja maakuntavaltuusto merkitsi sen tiedoksi kokouksessaan 12.3.2019.

Uudistuksen rauettua valtionvarainministeriö antoi 20.3.2019 ohjeen maakuntien perustamiseen jo myönnetyn esivalmistelu- ja ICT- valmisteluavustuksen käytöstä. Ohjeessa määriteltiin toiminnan asianmukaista päättämistä varten tarpeelliset toimenpiteet, joista saattoi syntyä kustannuksia enintään 31.12.2019 saakka. Loppuraportti valtionavustuksen käytöstä tulee toimittaa 28.2.2020 mennessä valtionvarainministeriölle.

Uudenmaan liitto suoritti ministeriön ohjeen mukaisesti kaikki päättämistoimet toimintavuoden loppuun mennessä. Loppuraportti viedään maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi 25.2.2020 kokoukseen. Loppuraportin mahdollisesta hyväksymisestä huolimatta liitto vastaa kaikesta rauennutta uudistusta varten myönnetyn valtioavustuksen käytöstä aina siihen saakka, kunnes toiminta on todettu valtion toimesta lopullisesti hyväksytyksi. Uudenmaan liitolla on valmius vastata mahdollisiin lisätietopyyntöihin tai antaa muita selvityksiä.

Liiton vastuulla olevan Etelä-Suomen EU- rakennerahastojen sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan sekä muuhun hallintaan ja kehittämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa. Ministeriön kanssa on myös käyty vuoropuhelua EU:n edellyttämän tehtävien eriyttämisen käytännön toteuttamiseen liittyen. Ministeriö ei edellytä muutoksia tälle ohjelmakaudelle.

Toimintavuoden keskeiset riskit

Liiton johtoryhmä määritti alkuvuodesta toiminnan keskeiset riskit ja niiden hallintatoimenpiteet. Maakuntauudistuksen kansallinen tilanne huomioon ottaen uudistuksen toteutumisen viivästymisen ja raukeamisen mahdollisuus ennakoitiin. Raukeamisen toteutumisen jälkeen riskienhallinnan pääpaino siirrettiin maakuntavalmistelun asianmukaiseen päättämiseen. Päättämistä varten laadittiin oma riskienhallinta, jossa otettiin erikseen huomioon rahoitus-, sopimus-, henkilöstö- ja käyttöomaisuusriskit. Erityinen riski sisältyy HUS:in kanssa solmittuihin ICT-valtionavustuksen edelleenkanavointisopimuksiin niiden merkittävän arvon johdosta. Sopimusteknisesti liiton asemaa on turvattu mahdollisimman hyvin.

Riskienhallinnan kohteena oli myös liiton ydintoimintojen ja projektien hyötyjen varmistaminen. Maakuntaudistuksen toteuttamisen raukeamisen tilanne muuttui myös tämän riskin osalta. Hyödyt määritellään uudelleen strategiatyön käynnistymisen myötä, jota on kuvattu alla tarkemmin.

Lisäksi toimintavuonna tuli varmistaa liiton toiminta ajantasaisena aluekehittämisen- ja suunnittelun toimijana kansainvälistyvässä ympäristössä. Riskiä hallittiin muun muassa Uusimaa-kaavan 2050 valmistelun kautta aluesuunnittelussa sekä panostamalla ennakointiin ja edelläkävijyyteen aluekehittämisessä.

Riskejä ei toteutunut toimintavuoden aikana.

Sisäisen valvonnan painopisteet 2019

Johtoryhmän toimintavuodelle määrittelemät sisäisen valvonnan painopisteet olivat seuraavat:

1 Maakuntaudistuksen onnistunut päättäminen vuoden 2019 aikana

Varsinainen Uusimaa2019 -hanketoiminta päätettiin kesäkuun loppuun mennessä, jolloin lähes kaikki hankevalmistelijoiden työ- tai resurssisopimukset päättyivät. Lisäksi suoritettiin omaisuutta koskevat järjestelyt (tietoaaineiston hallinta ja säilyttäminen, arkiston muodostaminen ja käyttöomaisuusjärjestelyt). Hankkeen toimitilojen vuokrasuhteet päätettiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vuoden loppuun mennessä laadittiin loppuraportti ja valmistelun tulokset julkaistiin valmistelun hankkeen ja liiton verkkosivuilla: www.uudenmaanliitto.fi/loppuraportit

2 Liiton perustoiminnan tulevaisuuden määrittely

Liiton tulevaisuuden määrittelytyö käynnistettiin elokuussa johtoryhmän johdolla osallistaen koko henkilöstöä. Strategiatyössä painotettiin tarvetta resurssien tarkoituksenmukaiselle kohdentamiselle tuleville vuosille. Erityisenä painopisteenä oli liiton hyvin tehtävän perustuksen varmistaminen muutosten keskellä - maakuntaudistuksen raukeaminen ja sen myötä liiton tulevaisuuden suuntaaminen uudelleen. Maakuntavaltuusto hyväksyi valmistelutyön pohjalta syntyneen uuden strategian joulukuun kokouksessaan.

3 Helsinki EU Officen muutto uusiin toimitiloihin

Sisäisen valvonnan kohteena oli lisäksi liiton isännöimän Brysselin Helsinki EU Officen muutto uusiin aiempaa tehokkaammin hyödynnettäviin toimitiloihin. Käytännön järjestelyjen lisäksi muuttoon sisältyi vuokrasopimuksen lisäksi monivaiheinen juridinen prosessi kuten edellisen vuokraisännän lopputarkastukset ja uuden toimitilan omistajan edellyttämät pankkivakuudet.

Edellä mainittujen painopisteiden ohella suoritettiin pienimuotoisempia toimenpiteitä kuten hankkeiden maksatushakemusten kierron valvontaa, projektinhallinnan toimenpiteitä riittävän projektihenkilöstön varmistamiseksi sekä liiton sopimuskannan säännönmukaista tarkastamista.

Edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu suunnitelmien mukaisesti, eikä erityistä huomautettavaa ilmennyt.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

	2 019, €	2 018, €
Toimintatuotot	26 698 090	35 704 029
Toimintakulut	-26 530 965	-34 994 161
Toimintakate	167 125	709 868
Muut rahoitustuotot	958	3
Korkokulut	-27 890	-56 365
Muut rahoituskulut	-2 885	-1 058
Rahoitustuotot ja -kulut	-29 817	-57 421
Vuosikate	137 307	652 447
Poistot	-45 765	-249 008
Tilikauden tulos	91 542	403 439
Tilinpäätössiirrot	0	-400 000
Tilikauden yli-/alijäämä	91 542	3 439
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	100,6	102,0
Vuosikate/poistot, %	300,0	262,0

Toiminnan rahoitus

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	137 307	652 447
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-202 096	-249 008
Toiminnan ja investointien rahavirta	-64 788	403 439
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-23 829 153	17 931 617
Rahoituksen rahavirta	-23 829 153	17 931 617
Rahavarojen muutos lisäys (+), vähennys (-)	-23 893 942	18 335 056
Rahavarat 31.12.	3 074 001	26 967 943
Rahavarat 1.1.	26 967 943	8 632 888
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta	91 456	224 825
Investointien tulorahoitus, %	68	262
Kassan riittävyys (pv)	42,8	280

Rahoitusasema ja sen muutokset

	2 019 €	2 018 €
VASTAAVAA		
Koneet ja kalusto	156 331	0
Aineelliset hyödykkeet	156 331	0
Osakkeet ja osuudet	23 900	23 900
Sijoitukset	23 900	23 900
PYSYVÄT VASTAAVAT	180 231	23 900
Valtion toimeksiannot	920 461	5 104 057
Muut toimeksiantojen varat	2 997 150	3 374 189
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 917 611	8 478 246
Myyntisaamiset	52 046	17 158
Muut saamiset	116 307	3 544 338
Siirtosaamiset	1 207 315	1 902 111
Lyhytaikaiset	1 375 668	5 463 607
Saamiset	1 375 668	5 463 607
Rahat ja pankkisaamiset	3 074 001	26 967 943
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 449 670	32 431 550
VASTAAVAA	8 547 512	40 933 696
VASTATTAVAA		
Peruspääoma	101 728	101 728
Muut omat rahastot	500 000	500 000
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 062 733	1 059 294
Tilikauden yli-/alijäämä	91 542	3 439
OMA PÄÄOMA	1 756 003	1 664 461
Valtion toimeksiannot	920 461	5 104 057
Muut toimeksiantojen pääomat	2 997 150	3 374 189
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 917 611	8 478 246
Ostovelat	377 361	11 147 953
Muut velat	138 500	441 936
Siirtovelat	2 358 036	19 201 100
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 873 897	30 790 989
VIERAS PÄÄOMA	2 873 897	30 790 989
VASTATTAVAA	8 547 512	40 933 696
TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Omavaraisuusaste-%	20,5	4,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	11	87
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	19,8	93,2
Kertynyt yli-/alijäämä	1 154 275	1 062 733

Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistalouden tarkastelu

	2019, €		2019, €
TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	26 460 932	Toimintakulut	26 293 808
Muut rahoitustuotot	958	Korkokulut	27 890
		Muut rahoituskulut	2 885
		Investoinnit	
		Investointimenot	202 096
Kokonaistulot yhteensä	26 461 890	Kokonaismenot yhteensä	26 526 679
Täsmäytys:			
<i>Kokonaistulot - Kokonaismenot =</i>	-64 789		
<i>Rahavarojen muutos</i>	-23 893 942		
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>	-23 829 153		
Erotus	-64 789		

Tilikauden tuloksen käsittely

Maakuntahallitus esittää, että

- tilikauden ylijäämä 91 542,26 euroa siirretään tilille *Edellisten kausien yli-/alijäämä*.

Talousarvion toteutuminen

Tavoitteiden toteutuminen

Strategia vuoteen 2020

Liiton työskentelyä ohjaa maakuntavaltuuston syksyllä 2013 hyväksymä Uudenmaan liiton visio, missio ja strategiset tavoitteet, jotka valmisteltiin yhdessä koko henkilöstön kanssa. Ulkoisessa toimintaympäristössä meneillään olevien merkittävien uudistusten vuoksi on nähty tarkoituksenmukaisimmaksi päivittää toimivaksi koettu strategia nykyhetkeen.

Strategia sisältää mission, vision ja strategiset tavoitteet vuoteen 2020.

Uudenmaan liiton missio:

1. Uudenmaan liitto vaikuttaa maakunnan menestykseen tekemällä asiantuntevia ratkaisuehdotuksia ja päätöksiä.
2. Uudenmaan liitto suunnittelee aluerakennetta, jossa rakennettu ja rakentamaton ympäristö ovat sopusoinnussa.
3. Uudenmaan liitto parantaa elinkeinojen toimintaedellytyksiä kestäväällä tavalla.

Uudenmaan liiton visio 2020:

Uudenmaan liitto on avoin, uuteen kannustava ja johdonmukaisesti toimiva yhteisö. Sen työ on merkityksellistä ja vaikuttavaa.

Uudenmaan liiton strategiset tavoitteet:

1. Valjastetaan verkostot ja rahoitus Uudenmaan kehittämiseksi
2. Viedään ohjelmatyötä järjestelmällisesti eteenpäin
3. Valmistellaan strategista ohjaavuutta korostava maakuntakaava hyväksyttäväksi valtuustokauden aikana
4. Varmistetaan liiton toiminnan tuloksellisuus asiantuntijuudella ja kansainvälisyydellä
5. Varmistetaan turvallinen siirtymä uuteen maakuntaan

Strategisten mittareiden toteutuminen

Uudenmaan liiton strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan suunnittelukaudeksi vahvistetuin mittarein ja niihin perustuvien tavoitearvojen.

Strateginen tavoite 1: Valjastetaan verkostot ja rahoitus Uudenmaan kehittämiseksi

Vastuu: johtaja, aluekehittäminen; kansainvälisten asioiden päällikkö kansainvälisen toiminnan osalta

Tavoitemittarit

1.1 EU-rahastokauden 2014 – 2020 mahdollisuuksien hyödyntämisaste

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Etelä-Suomen EAKR- ja 6Aika-rahoitusta on hyödynnetty täysimääräisesti

Raportointi:

Uudenmaan liitto toimii koordinoivana maakunnan liittona koko Etelä-Suomen alueella ja rahoittavana viranomaisena valtakunnallisessa kestävästä kaupunkikehittämisestä (6Aika) EAKR-rahoituksessa sekä Kasvua kansainvälisistä osaajista EAKR-rahoituksessa. Vuosina 2014–2019 liitto on avannut 16 hankehakukierrosta, joista seitsemän Etelä-Suomen EAKR-hakuun, seitsemän 6Aika-strategian EAKR-hakuun ja yksi Kasvua kansainvälisistä osaajista -erillishakuun sekä yhden maakunnalliseen hakuun (Päijät-Hämeen erillishaku). Toimintavuoden loppuun mennessä liitto oli rahoittanut yhteensä 337 hanketta, joista 53 koskee Uuttamaata, jolloin toimenpiteet kohdistuvat maakuntaan ja mukana on uusmaalaisia toteuttajia (pl. kestävästä kaupunkikehittämisestä 6Aika-strategia).

Uudenmaan maakunnallinen myöntövaltuus (EAKR ja valtion rahoitus) vuosille 2014–2019 on ollut 11 833 M€, joka vuoden 2019 loppuun mennessä oli varattuna täysimääräisesti. Käytännössä maakunnallisesta kehyksestä pystytään rahoittamaan uusia hankkeita kuluvalle ohjelmakaudelle vain päättyvistä hankkeista säästävän palautuvan valtuuden kautta. Valtakunnallinen myöntövaltuus (6Aika) kuluvalle ohjelmakaudelle on 52,4 M€, josta vuoden 2019 loppuun mennessä oli varattuna 50,78 M€. Uudenmaan alueelle (Helsinki, Espoo, Vantaa) varatusta 6Aika EAKR-rahoituksesta kohdistuu 44,2 %. Varatun rahoituksen luvuissa on huomioitu koko ohjelmakaudelle varattu rahoitus.

Uudellamaalla EAKR-rahoituksen kohdentamista ohjaavat Uusimaa-ohjelma 2.0, maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma ja älykkään erikoistumisen strategia.

Helsinki EU Office on vuonna 2019 vaikuttanut EU-edunvalvonnan ja vaikuttamisen kautta vahvasti siihen, että Uudenmaan alueen toimijoilla on myös tulevilla EU-ohjelmakaudella 2021-2027 käytössään mahdollisimman paljon EU-rahoitusmahdollisuuksia strategiaan kehittämishankkeisiin. EU-vaikuttamista on tehty erittäin suurella volyymilla: Helsinki EU Officeen henkilökunta on järjestänyt vuonna 2019 Brysselissä 235 tapaamista tai tapahtumaa, joiden aiheena on ollut vaikuttaa tulevan EU-ohjelmakauden painopisteisiin ja rahoitukseen Uudenmaan alueen toimijoita hyödyttävällä tavalla. EU-vaikuttamistyötä on tehty erityisesti Euroopan aluekehitysrahastoihin, Tutkimus- ja innovaatio-ohjelmaan, EU:n digitalisaatio-ohjelmaan ja liikenteen rahoitusohjelman (CEF).

EU-vaikuttamistyön lisäksi Helsinki EU Office on auttanut uusmaalaisia toimijoita EU-rahoituksen saamisessa sekä hankekumppanuuksien ja hankkeiden rakentamisessa. EU-rahoituksesta ja sen hyödyntämisestä on järjestetty vuoden 2019 aikana myös useita koulutustilaisuuksia ja työpajoja.

Kansainvälisiä verkostoja ja järjestöjä on hyödynnetty kattavasti Uudenmaan alueen edunvalvonta- ja kehittämistyössä. Järjestöjen kautta on edistetty esimerkiksi Uudenmaan liikenteeseen sekä alue- ja innovaatiotoimintaan liittyvää EU-edunvalvontaa, luotu ja vahvistettu strategisia kumppanuuksia ja vahvistettu Uudenmaan alueen kansainvälistä tunnettua. Järjestöjä ja verkostoja on hyödynnetty myös EU-rahoitukseen liittyvään ennakkointi- ja vaikuttamistyöhön. Tärkeimmät kansainväliset verkostot ja järjestöt vuonna 2019: Euroopan merellisten alueiden liitto (CPMR), Itämeren yhteistyöfoorumi (BSSSC), Lentokenttäalueiden verkosto (ARC), Euroopan alueiden innovaatio- ja tutkimusverkosto (ERRIN), European Metropolises Authorities (EMA) ja Euroopan metropolialueiden verkosto (METREX).

Tavoitemittarit

1.2 Liiton EU-palvelun ja Helsinki EU Officen palvelukyky

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Toimijat kokevat EU-palvelun ja Helsinki EU Officen palvelutoiminnan lisäarvoa tuottavaksi

Raportointi:

EU-palvelu on auttanut uusmaalaisia toimijoita EU-rahoituksen saamisessa kehittämishankkeisiin. Nykyisen rahoituskauden 2014-2020 alussa järjestettiin rahoitusinfoja saatavilla olevasta rahoituksesta sekä hakuihin osallistumisesta. Loppupuolella on painotettu myös hankevaikuttavuuden arviointia sekä tulosten hyödyntämistä ja levittämistä.

Uusmaalaiden toimijoiden hankkeita ja niiden tuloksia on nostettu esiin sekä kotimaisessa että EU:n suuntaan tapahtuvassa viestinnässä ja raportoinnissa. Erityisesti on hyödynnetty Helsinki Smart Region -sivustoa (www.helsinkismart.fi), jossa esitellään uusmaalaisia parhaita innovaatioita. Kokoavana tekijänä on ollut EU-palvelun koordinoima Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategia, jonka avulla toimijat asemoituvat myös kansainvälisesti. Monipuolisella ja aktiivisella viestinnällä on edesautettu uusmaalaiden toimijoiden pääsyä erilaisiin kansainvälisiin verkostoihin, uusiin hankeconsortioihin sekä EU-tason pilotoiteihin.

Uudellemaalle suuntautuvan rahoituksen edunvalvonnassa EU-palvelu on ollut aloitteellinen mm. merirajat ylittävän Interreg-rahoituksen varmistamisessa tulevallakin rahoituskaudella. EU-palvelu on mukana valvomassa uusmaalaiden etua myös meneillään olevassa uuden rahoituskauden muussa ohjelmavalmistelussa.

Brysselin Helsinki EU Officen toiminnan, palveluiden, laadun sekä asiakastyytyväisyyden seuranta on jatkettu vuoden 2019 aikana tehostetusti. Systemaattisen toiminnan, palveluiden laadun ja asiakastyytyväisyyden mittaamisen myötä Helsinki EU Office pystyy hyödyntämään dataa esim. vertailemalla kuukausi- ja vuositasolla tapahtuvia muutoksia toiminnassaan. Myös laadullisten ja määrällisten tavoitteiden seuraaminen on entistä tehokkaampaa. Asiakastyytyväisyys Helsinki EU Officen palveluihin ja toimintaan on asiakaskyselyiden mukaan keskimääräisesti erittäin korkeaa, mm. toimiston järjestämät EU-vierailu Brysseliin tyytyväisyysaste 4.8/5. Asiakastyytyväisyydestä kertoo myös se, että monet Helsinki EU Officen ylläpitäjätahot ovat halunneet nostaa maksuosuuksiaan vuodelle 2020 ja myös uusia ylläpitäjiä on liittynyt Helsinki EU Officeen.

Asiakastyytyväisyyden varmistaminen ja maksimointi on sisäänrakennettu Helsinki EU Officen kaikkiin toimintaprosesseihin. Ylläpitäjien kanssa ollaan jatkuvassa vuorovaikutuksessa erin tavoin - ja varmistetaan, että Helsinki EU Office on kyennyt tuottamaan lisäarvoa. Toimintatapana on mm. Helsinki EU Officen asiantuntijoiden "jalkautuminen", jolla tarkoitetaan muutaman päivän kohdennettua ja syventävää vierailua ylläpitäjäorganisaatioihin. Jalkautumisen aikana perehdytään yhteistyön kannalta tärkeisiin toimintoihin sekä avainhenkilöihin.

Helsinki EU Office laatii myös kaikkien ylläpitäjiensä kanssa vuosittaiset työsuunnitelmat, joiden toteutumista seurataan. Suunnitelmia kehitettiin askeleen pidemmälle vuonna 2019, jolloin ylläpitäjät määrittivät yhteistyössä Helsinki EU Officen kanssa kolme prioriteettiaan, niihin liittyvät tavoitteensa sekä konkreettisen toiminnan, joiden kautta tavoitteisiin on mahdollista päästä.

Helsinki EU Office järjesti syyskuussa 2019 ensimmäisen kerran ylläpitäjilleen strategisen työpajan, jossa analysoitiin uuden Euroopan komission tulevien vuosien painopisteitä ylläpitäjäorganisaatioiden näkökulmasta.

Tavoitemittarit

1.3 Liiton rooli innovaatio- ja elinkeinotoimijoiden sekä liikennesuunnittelun ja maankäytön toimijoiden verkottamisessa

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Innovaatio- ja elinkeinotoimijoiden sekä liikennesuunnittelun ja maankäytön toimijoiden verkostot ovat liiton toiminnan ansiosta laajentuneet ja syventyneet

Raportointi:

AIKO –projekteista palautunut määräraha käytettiin Työ- ja elinkeinoministeriön ohjeiden mukaisesti maakunnan innovaatiotoiminnan edistämiseen. Uudenmaan innovaatiotoiminnan – UIR2019 – rahoitus kohdennettiin pääosin EU-hankkeiden valmistelun rahoittamiseen sekä kasvusopimusten toteuttamista palveleviin hankkeisiin. Innovaatiotoimijoiden verkottumista on edistetty edelleen liiton edustajien aktiivisella osallistumisella GreenNet Finland ry:n, Posintra Oy:n sekä Helsinki Business Hub:in hallitustyöskentelyyn.

Aluesuunnittelun maankäyttö-, ympäristö- ja liikenneryhmien toimintaa on kehitetty (sisältö, yhteiset kokoukset ryhmille). Uusimaa-kaavassa on otettu kuntien asiantuntijuus hyötykäyttöön mm. perustamalla erilaisia osin monialaisia kaavan sparraus- ja asiantuntijaryhmiä, jotka kokoontuvat 2-6 kertaa vuosittain.

Kuntien edustajille ja muille sidosryhmille on järjestetty monialaista vuorovaikutusta ja verkottumista erilaisten tilaisuuksien, työpajojen ja koulutuspäivien muodossa mm. liikenteen, maankäytön sekä ympäristön ja elinkeinojen asiantuntijoille. Myös korkeakoulu- ja yritys yhteistyötä on kehitetty maakuntakaavatyössä mm. perustamalla professoreiden, konsulttien ja muiden sidosryhmien asiantuntijoiden edustajista koostuva monialainen arviointiraati maakuntakaavan ja sen toteuttamisohjelman laadinnan tueksi. Myös muita sidosryhmiä elinkeinoihin liittyen on osallistettu ja verkotettu mm. Kauppakamarin kaavan seurantaryhmän kautta.

On tehty tiiviimpää yhteistyötä kuntien seuduttaisten prosessien kanssa mm. yhteistyötä HSL:n (liikennesuunnittelu), HSY:n (ympäristö, tietopalvelut) ja MAL2019 -ryhmän (maankäyttö, asuminen, liikenne) kanssa yhteisten työpajojen ja tilaisuuksien sekä selvitysten muodossa.

Maankäytön ja liikenteen suunnittelussa on laajennettu ja syvennetty kansainvälisiä yhteyksiä Tukholman Landstingetiin ja Metrexiin. Molemmista on tuotu paljon ideoita ja hyviä käytänteitä sekä menetelmiä Uudellemaalle.

Strateginen tavoite 2: Viedään ohjelmatyötä järjestelmällisesti eteenpäin

Vastuu: johtaja, aluekehittäminen

Tavoitemittarit

2.1 Uusimaa-ohjelman ohjaavuus aluekehittämistoiminnassa

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Alueen kehittämistoiminta on laajalti toteutunut liiton suunnittelujärjestelmien pohjalta

Raportointi:

Uusimaa-ohjelman strategiset painopisteet ja tavoitteet ja Älykkään erikoistumisen RIS3-strategian teemat on otettu huomioon EU:n rakennerahaston resurssien kohdentamisessa. Ne olivat myös ohjaamassa Uudenmaan liiton hallinnoiman AIKO-rahoituksen käyttöä ennakoitujen rakennemuutoksen sekä valtion ja kaupunkien kasvusopimusten toteuttamisessa.

AIKO-hankkeet päättyivät toimintavuoden huhtikuun lopussa. Palautuneesta resurssista muodostettiin Uudenmaan Innovaatiotoiminnan rahoitus UIR, joka kohdennettiin TEM:n ohjeita soveltaen TKI-toiminnan verkostoitumiseen, hanketoiminnan valmisteluun sekä kasvusopimusten toteuttamiseen.

EU-hankehakemusten valmistelun asiantuntijapalveluiden ja UIR-rahoituksen kohdentamisessa Uudenmaan liitto on edistänyt Uusimaa –ohjelman tavoitteita.

Tavoitemittarit

2.2 Uusimaa-ohjelman toimeenpanosuunnitelman hyödyntäminen operatiivisena pohjana Uudenmaan kehittämisessä

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Toimeenpanosuunnitelmaa on täydennetty rullaavasti MYR:n linjausten pohjalta ja se on määritellyt keskeiset kehittämistoimet sekä niiden rahoituksen

Raportointi:

Toimeenpanosuunnitelma ja rahoitusuunnitelma (Topsu) laaditaan vuosittain kuvaamaan kahden seuraavan vuoden toimenpiteitä ja hankkeita. Toimikaudella painotettiin aiempaa vahvemmin alueen merkittäviä hanke- ja toimenpidekokonaisuuksia esim. hiilineutraalisuustavoitetta palvelevia toimenpiteitä.

Topsussa on huomioitu Uusimaa-ohjelma 2.0:n tavoitteet sekä Älykkään erikoistumisen strategian kärkiteemat. Rahoitusta on kohdennettu valittuihin suuriin kokonaisuuksiin ja älykkään erikoistumisen teemoihin.

Toimikaudella Topsua päivitettiin tiiviissä yhteistyössä Maakunnan yhteistyöryhmän, suurten kaupunkien sekä seutujen toimijoiden kanssa.

Strateginen tavoite 3: Valmistellaan strategista ohjaavuutta korostava maakuntakaava hyväksyttäväksi valtuustokauden aikana

Vastuu: johtaja, aluesuunnittelu

Tavoitemittarit

3.1 Maakuntakaavan strateginen ohjaavuus

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Maakuntakaavan strategiset linjaukset on valmisteltu laajassa vuorovaikutuksessa

Raportointi:

Maakuntakaavoituksessa tavoitteena on entistä strategisempi kaavakokonaisuus, joka valmistellaan laajassa vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa.

Maakuntahallitus päätti strategisen kokonaiskaavan eli Uusimaa-kaavan käynnistämisestä keväällä 2016. Kaavan tavoitteita ja sisältöä on valmisteltu laajassa vuorovaikutuksessa ja ne on kirjattu OAS:iin, joka oli nähtävillä alkuvuonna 2017. Useita kaavan taustaselvityksiä on valmistunut. Selvityksien tukena ovat toimineet kaavan erilaiset asiantuntijaryhmät.

Strateginen rakennesuunnitelma on valmisteltu rakennemallityön pohjalta vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Myös seutujen vaihekaavat käynnistettiin 2017 ja niissä vuorovaikutusta on käyty seutujen asiantuntijaryhmien ja poliittisten ohjaustoimikuntien kanssa. Seutujen kaavojen ehdotukset olivat lausunnoilla keväällä 2019 ja nähtävillä syksyllä 2019. Lisäksi Helsingin kauppakamarissa on toiminut Uusimaa kaavan ja MAL-suunnitelman seurantaryhmä, joka kokoontui 2019 kaksi kertaa. Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaa on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä MAL-suunnitelman kanssa.

Tavoitemittarit

3.2 Kaavan laadinnan ja seurannan uudet työvälineet ja liiton asiantuntijuus

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Liiton asiantuntijuutta ja uusia menetelmiä hyödynnetään sidosryhmäyhteistyössä

Raportointi:

Liiton aluesuunnittelun asiantuntijoiden käyttöön on otettu omana työnä kehitetty, selaimessa toimiva ja kaikkia maakuntakaavoituksen tausta-aineistoja yhdistävä Suunnittelijan työpöytä. Työpöytä on pitkälti mullistanut koko kaavan piirtämisprosessin ja vähentänyt päällekkäistä työtä, parantanut sisäistä tiedon kulkua ja vapauttanut resursseja muuhun käyttöön.

4. vaihemaakuntakaavan valmistelussa on käytetty useita uusia menetelmiä, mm. Zonation ja Ekouuma. Näitä on myöhemmin hyödynnetty myös Uusimaa-kaavan valmistelussa. Uusimaa-kaavan valmistelussa on otettu käyttöön uusi maankäytön ja liikenteen mallinnustyökalu IPM sekä kehitetty oma ilmastovaikutusten arvioinnin työkalu, taloudellisten vaikutusten arvioinnin menetelmiä sekä riskianalyysi. Lisäksi on kehitetty mm. SYKE:n menetelmien pohjalta keskusten rajaamisen ja analysoinnin uusia työkaluja.

Menetelmistä on kerrottu laajasti sidosryhmille, kehitetty niitä yhteistyössä ja järjestetty mm. koulutustilaisuuksia. Menetelmien tuottamaa havainnollistavaa materiaalia on hyödynnetty vuorovaikutuksessa. Sidosryhmät ovat päässeet mukaan myös menetelmätyöhön mm. arvottamalla aineistoja työpajoissa ja kyselyiden kautta. Eri asiantuntija- ja sidosryhmissä on hyödynnetty liiton asiantuntijuutta ja aineistoja. Ulkoisessa arvioinnissa on hyödynnetty laajalti sidosryhmien osaamista mm. yhteistyötä korkeakoulujen ja alan konsulttien asiantuntijoiden kanssa.

Liiton julkisen kaavakarttapalvelun kautta on tarjottu mahdollisuus tutustua vireillä ja voimassa oleviin maakuntakaavoihin ja jättää muistutus kaavan nähtävilläolon aikana.

Tavoitemittarit

3.3 Maakuntakaavan valmistumisen aikataulu

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt maakuntakaavan valtuustokauden aikana

Raportointi:

Kokonaismaakuntakaava eli Uusimaa-kaava 2050 on strateginen maakuntakaavakokonaisuus, jota valmistellaan laajassa vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Uusimaa-kaava 2050 muodostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta vaihemaakuntakaavasta, jotka laaditaan Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Kaavakokonaisuuden laadinta käynnistyi vuonna 2016. Kaavakokonaisuus oli ehdotusvaiheessa vuoden 2019 aikana. Seutujen kaavojen ehdotukset olivat lausunnoilla keväällä 2019 ja nähtävillä loppuvuodesta 2019. Kaavakokonaisuuden loppuun saattamisen tavoitteena on, että valtuusto voi hyväksyä seutujen maakuntakaavat vuoden 2020 keväällä.

Strateginen tavoite 4: Varmistetaan liiton toiminnan tuloksellisuus asiantuntijuudella ja kansainvälisyydellä

Vastuu: Maakuntajohtaja

Tavoitemittarit

4.1 Lisäarvon tuottaminen jäsenkunnille luomalla pohjaa koko maakunnan menestykselle

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Maakunnan kehittämisen mallia ja liiton tarjoamia yhteistyöfoorumeita on hyödynnetty laajasti alueen eri verkostoissa

Raportointi:

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelussa Uudenmaan maakuntahallitus toimi strategisessa kokoonpanossaan sen poliittisena ohjausryhmänä. Hallitus asetti sote-toimikunnan sekä konserni- ja elinvoimatoimikunnan perehtymään uudistuksen ja valmistelun yksityiskohtiin tarkemmin ja antamaan panoksensa erilaisten näkökulmien esilletuomiseen. Maakuntavaltuusto käsitteli kokouksissaan Uusimaa 2019 -hankkeessa tehdyn valmistelun etenemistä. Asia herätti runsaasti kiinnostusta ja toi näkyviin alueen poliittista tahtotilaa.

Hankkeen valmistelutyö on ollut aktiivisesti esillä mm. kuntajohtajien ja kansanedustajien neuvottelukunnan kokouksissa, joiden myötä on saatu liiton keskeiset sidosryhmät tiiviisti mukaan valmisteluun.

Lisäksi Uudenmaan maakunta- ja sote-uudistuksen neuvottelukunta kokoontui kolme kertaa keskustelemaan uudistuksen valmistelun pääpiirteistä. tuoden kuntien näkemyksen lisäksi poliittisten ryhmittymien, alueen yritysten sekä kolmannen sektorin ja henkilöstöjärjestöjen näkökulmia.

Liiton tarjoamien yhteistyöfoorumien esityslistat ja pöytäkirjat ovat olleet avoimesti saatavilla. Lisäksi kuntajohtajakokouksesta laadittiin keskustelun pääasiat esiin nostava ydinviesti Uusimaa 2019 -hankkeen verkkosivuille heti kokousten jälkeen.

Pääministeri Juha Sipilän hallitus jätti eronpyyntönsä 8.3.2019 samalla uudistuksen valmistelu päätettiin lopettaa ja Uusimaa 2019- hanke ajettiin alas kesäkuun loppuun

mennessä. Hankkeessa tehty työ dokumentoitiin ja siitä tehty raportti toimitetaan vuoden 2020 helmikuun loppuun mennessä sitä rahoittaneille ministeriöille.

Tavoitemittarit

4.2 Helsinki EU Officen ja kansainvälisten verkostojen vaikuttavuus

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Uudellemaalle tärkeitä teemoja ja kärkihankkeita on edistetty kansainvälistä yhteistyötä hyödyntäen

Raportointi:

Uudellemaalle tärkeitä teemoja ja kärkihankkeita on edistetty vuonna 2019 useilla kansainvälisillä foorumeilla - Euroopan unionin vaikuttamisen sekä kansainvälisten ja EU-rahoitteisten hankkeiden kautta. Painopisteitä ovat olleet erityisesti älykäs erikoistuminen (S3) ja siihen liittyvät alateemat, Uudenmaan alueen innovaatioekosysteemi, Uusimaa Euroopan johtavana tutkimus- ja innovaatiokeskittymänä, yrittäjyys, Uudellemaalle tärkeitä liikenneyhteydet, Helsinki-Vantaan lentokenttäalueen kehittäminen sekä hiilineutraalisuus ja ilmastomuutoksen hillitseminen.

Uudenmaan liiton kansainvälistä yhteistyötä on toteutettu usean kanavan kautta: suoraan Brysselissä sijaitsevan Helsinki EU Officen kautta, osa liiton virkamies- ja luottamushenkilöjohdon kautta ja osa kansainvälisten, EU-rahoitteisten hankkeiden sekä EU-tason ja Itämeren alueen verkostojen kautta. Pietarissa sijaitseva toimisto tukee Venäjään kohdistuvassa yhteistyössä. Osallistuminen kansainväliseen verkosto- ja järjestötyöhön on aina tavoitteellista ja perustuu Uudenmaanliiton strategiaan.

Uudenmaan liiton EU-vaikuttamisen kärki on vuonna 2019 kohdistunut ennen kaikkea valmisteilla olevaan EU-rahoituskauteen 2021-2027. Edunvalvontatyöllä on haluttu varmistaa, että tulevalle EU-ohjelmakaudella unionin rahoitusta on mahdollisimman monipuolisesti saatavilla Uudenmaan kärkiteemoille. Uudenmaan liitto on laatinut useita lausuntoja suoraan EU-instituutioille maakunnalle tärkeitä teemoista ja hankkeista. EU-vaikuttamista on tehty erittäin suurella volyymilla: Helsinki EU Officen henkilökunta on järjestänyt vuonna 2019 Brysselissä peräti 235 tapaamista tai tapahtumaa, joiden aiheena on ollut vaikuttaa tulevan EU-ohjelmakauden painopisteisiin ja rahoitukseen Uudenmaan alueen toimijoita hyödyttävällä tavalla.

Uudenmaan liitto on myös järjestänyt useita kansainvälisiä tilaisuuksia, kuten eurooppalaisten liikenneverkostojen (TEN-T) tulevaisuuteen liittyneen merkittävän sidosryhmätilaisuuden Helsingissä 10.10.2019. Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella järjestettiin lisäksi useita kansainvälisiä näkyvyys- ja vaikuttamistapahtumia sekä Suomessa että Brysselissä (esimerkiksi hiilineutraalisuus, kiertotalous ja datatalous).

EU-tason vaikuttamista on tehty Brysselissä sijaitsevan Helsinki EU Officen lisäksi myös kaikkien niiden kansainvälisten järjestöjen kautta, joissa Uudenmaan liitto on jäsenenä, kuten Euroopan merellisten alueiden liitto (CPMR) ja Itämeren yhteistyöfoorumi (BSSSC) ja Euroopan innovaatio- ja tutkimus aluejärjestö ERRIN (European Regions' Research and Innovation Network). Uudellemaalle tärkeitä lentokenttään ja metropolialueiden kehittämiseen liittyviä teemoja on nostettu esiin Airport Regions- järjestössä ja Euroopan metropolialueiden verkostossa (METREX).

Uudenmaan liitto on toiminut vuonna 2019 aktiivisesti ja strategisesti kansainvälisissä suhteissa ja harjoittanut aluediplomatiaa sekä monen- että kahdenvälisesti. Vierailujen yhteydessä on kartoitettu yhteistyömahdollisuuksia esimerkiksi älykkään erikoistumisen, koulutus- ja tutkimusyhteistyön ja yritystoiminnan suhteen.

Uudenmaan ja Valencian alueiden yhteistyö on keskittynyt erityisesti tutkimus- ja innovaatiotoimintaan, koulutukseen, kulttuuriin ja yrittäjyyden edistämiseen. Myös Moskovan duuman alueen, Puolan Masovian ja Kiinan Zheijangin suhteen on pidetty yllä säännöllistä yhteistyötä ja vuoropuhelua (mm. tutkimus ja innovaatiot, matkailu, innovaatiot, yrittäjyys).

Uudellemaalle tärkeitä painopisteitä on edistetty myös useiden EU-rahoitteisten hankkeiden kautta, kuten kestäviä ja älykkäitä liikennekäytäviä edistävät NSB CoRe-, Scandria2Act- ja BSR Access-hankkeet. Lisäksi Uusimaa on toiminut koordinaattorina kansainvälisessä iEER-hankkeessa, joka tehostaa uusmaalaisten nuorten yrittäjien hyväksi tehtävää yhteistyötä ja parantaa heidän palvelujaan. Biotalous on edistetty Bridges-hankkeen kautta, Ilmastomuutosta ja vähähiilisyttä edistetään Canemure-hankkeella. Uudenmaan lääketeknologiaa kehitetään EU-yhteistyönä Medtech4Europe-hankkeen kautta. Lisäksi Smart-up BSR-hanke tarjoaa merkittävän Itämeren alueen vertailu- ja yhteistyöalustan Uudenmaan älykkään erikoistumisen toteuttamiselle. Uutena hankkeena vuonna 2019 käynnistettiin 40Ready-hanke eurooppalaisten pk-yritysten digitaalisten valmiuksien parantamiseksi.

Strateginen tavoite 5: Varmistetaan turvallinen siirtymä uuteen maakuntaan

Vastuu: Maakuntajohtaja

Tavoitemittarit

5.1 Aktiivinen valmistautuminen maakunta- ja soteuudistukseen painopisteenä henkilöstön uudistumiskyky ja työhyvinvointi

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Seurataan aktiivisesti uudistuksen etenemistä ja panostetaan henkilöstön tehtävien muotoiluun ja osaamisen kehittämiseen sen mukaisesti

Raportointi:

Henkilöstön uudistumiskyvyn ja työhyvinvoinnin kehittämisessä keskityttiin erityisesti muutokseen valmistaviin yleisiin työelämän osaamisiin. Muutokseksi katsottiin tässä vaiheessa paitsi valmisteilla olevat uudistukset myös työelämän yleiset asiantuntijatyöhön kohdistuvat muutospaineet.

Osaamisen kehittämisen ja muutoksen tukena toimi liiton sisäinen kehittämishanke Me Taitajat, joka sai Kevan työelämän kehittämisrahaa. Hankkeen puitteissa järjestettiin useita koko henkilöstölle suunnattuja valmennustilaisuuksia, teemallisia kehittämisen työpajoja sekä yksilöllinen osaamisen coaching -sarja.

Uutena toimintatapana oli käytössä työhyvinvointitarjotin, josta jokainen työntekijä sai valita omaan tarpeeseensa sopivimman hyvinvointituotteen. Hyvinvoinnin ylläpitämiseksi jatkettiin myös viikoittaisia Liikettä arkeen –sessioita, joihin osallistui vaihdellen 15-20 prosenttia toimistolla työskentelevästä henkilöstöstä.

Tavoitemittarit

5.2 Varovaisuusperiaatteen noudattaminen valmistelussa

Suunnittelukauden tavoitearvot:

Toimenpiteistä ja päätöksistä ei ole aiheutunut haittaa, vaikka hallituksen reformi ei toteutuisi suunnitellulla tavalla

Raportointi:

Toimenpiteiden suunnittelussa ja päätöksenteossa on johdonmukaisesti otettu huomioon mahdollisuus siitä, ettei hallituksen reformi toteudu hallituksen suunnittelemana tavalla. Uudenmaan liiton perustoiminnan toteuttamiseen on varauduttu kaikissa tilanteissa.

Johtoryhmän syksyllä 2018 käynnistämän skenaariotyön pohjalta valmisteltiin laajasti osallistaen Uudenmaan liiton TUORE strategia, jonka valtuusto hyväksyi joulukuussa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite 1

Hyvien edellytysten luominen liiton luottamushenkilöille päätöksentekoon ja vaikuttamiseen maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelussa

Selite:

Uudet luottamustoimielimet aloittivat toimikautensa syksyllä 2017. Kausi jää mahdollisesti olemassaolon viimeiseksi Uudenmaan liiton toiminnan ja tehtävien siirtyessä uuteen perustettavaan maakuntaan 1.1.2021 alkaen. Luottamushenkilöiden rooli ja tehtävät olleet osin erilaisia kuin aikaisemmin, koska maakuntahallitus toimii maakunta- ja sote -uudistuksen valmistelun poliittisena ohjausryhmä. Se ei kuitenkaan tee tulevaa maakuntaa sitovia päätöksiä. Kesäkuussa 2018 maakuntahallitus asetti alaisuuteensa sote- toimikunnan sekä konserni- ja elinvoimatoimikunnan. Molempien toimikuntien keskeisenä tehtävänä toimialojensa valmistelun seuraaminen ja ohjaaminen sekä vuoropuhelun edistäminen erityisesti kuntien kanssa tulevien yhdyspintojen määrittelemistä varten. Molempien toimikuntien toimikausi on toistaiseksi. Myös maakuntavaltuusto osallistuu uudistuksen valmisteluun sekä virallisten kokousten pohjalta että myös epävirallisemmin esimerkiksi seminaareissa ja työpajoissa.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: maakuntajohtaja

Varavastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Raportointi:

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun päätyttyä Uusimaa2019-hanke ajettiin alas kesäkuun loppuun mennessä. Samalla päättyi sitä varten asetettujen toimikuntien toiminta. Hankkeessa tehty työ dokumentoitiin ja sitä esiteltiin liiton ja kuntien luottamushenkilöille ja virkamiehille useissa eri tilaisuuksissa. Hankkeen toiminnasta raportoidaan helmikuun loppuun mennessä 2020 sitä rahoittaneille ministeriöille.

Uudenmaan liitossa valmisteltiin vuoden 2019 aikana uusi strategia, joka hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 11.12.2019.

Toiminnallinen tavoite 2

Rakennerahasto- ja Interreg-ohjelmien loppuunsaattaminen ja niiden vaikuttavuuden arviointi

Selite:

Valmistaudutaan rakennerahasto- ja interreg-ohjelmien loppuun saattamiseen käynnistämällä viimeiset rahoitushaut sekä tukemalla jo rahoituksen saaneiden hankkeiden hankesuunnitelmien mukaista toteutusta ja onnistunutta päättämistä. Varmistetaan jäljellä olevan myöntövaltuuden täysimääräinen hyödyntäminen.

Ohjelmien vaikuttavuutta arvioidaan toteuttamalla Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategian arviointi erityisesti hanketoiminnan näkökulmasta ja valmistautumalla strategian päivittämiseen. Lisäksi osallistutaan aktiivisesti työ- ja elinkeinoministeriön vetämään rakennerahasto-ohjelman arviointityöhön. Hanketoiminnan vaikuttavuutta tehostetaan myös tuomalla hankkeiden tuloksia laajasti yleiseen tietoisuuteen. Tulevan ohjelmakauden valmistelussa pyritään vaikuttamaan erityisesti alueiden välistä yhteistyötä mahdollistavien välineiden laajuuteen ja sisältöön.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Varavastuuhenkilö: ohjelmajohtaja, kehittämispäällikkö

Raportointi:

Uudellamaalla käytettävissä olevan EAKR-kehiksen täysimääräinen hyödyntäminen on varmistettu toteuttamalla avoimet haut ja käynnistämällä käytettävistä varoista mahdolliset hankkeet. Vuonna 2019 pystytään uusia hankkeita käynnistämään vain päättyneistä hankkeista käyttämättä jääneen valtuuden palautuessa Uudenmaan liiton kehykseen. Käytännössä kuluvan ohjelmakauden varoista pystytään järjestämään vain pienimuotoisia täydentäviä hakukierroksia. Jäljellä oleva myöntövaltuuden hyödyntämiseen täysimääräisenä ei synny ongelmia.

Rahoitettujen hankkeiden hyvää toteutusta ja onnistunutta päättämistä on tuettu erilaisten koulutusten kautta. Koulutusten saavutettavuutta on parannettu lisäämällä etäosallistumisen ja -seuraamisen mahdollisuuksia. Rakennerahasto-ohjelmakauden loppuvaiheessa painopiste on hankkeiden tulosten kokoaminen ja esille tuominen. Tähän liittyen myös tuensaajille on tarjottu aiempaa enemmän hankkeiden tuloksellisuuteen ja sen näkyväksi tekemiseen liittyvää koulutusta sekä hankkeiden päättämisen hyvään hallintaan liittyvää ohjausta.

Uudenmaan liitto on aktiivisesti osallistunut työ- ja elinkeinoministeriön vetämään rakennerahasto-ohjelman arviointityöhön. Arviointityön pohjalta on syntynyt näkymä siihen, että Etelä- ja Länsi-Suomen alueella toteutettava rakennerahastotyöllä on positiivista vaikuttavuutta, vaikka käytettävissä onkin verrattain pieni rahoituskehys.

Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategian arviointi on toteutettu keväällä 2019 ja raportti on käsitelty maakuntahallituksessa 29.4.2019. Raportissa todettiin verkostojen ja yhteistyön kehittämisen sekä monialaisuuden tukemisen olleen strategian vahvuuksia. Kehittämiskohteiksi todettiin kansainvälisen yhteistyön lisääminen sekä uuden liiketoiminnan kehittäminen.

Central Baltic Interreg –ohjelman viides ja viimeinen hakukierros järjestettiin 15.8-15.10.2019. Hankevalinnat tehdään vuoden 2020 tammikuussa.

Toiminnallinen tavoite 3

Uusimaa-ohjelma 2.0:n toimeenpano

Selite:

Uusimaa-ohjelma 2.0 toimii aluekehittämistyön kehyksenä. Pyrkimyksenä on, että kehittämisorganisaatiot, korkeakoulut ja aluekehittämisen sidosryhmät voivat hyödyntää ohjelman strategisia painopisteitä ja tavoitteita strategioissaan ja kehittämistyössään.

Rahoitusohjelmien sisällöissä ja maakunnallisten hankehakujen painotuksissa sovelletaan ohjelman linjauksia. Sidosryhmiä rohkaistaan osallistumaan muiden rahoitusohjelmien hakuihin Uusimaa-ohjelman 2.0 teemoilla. Tarjotaan hankevalmistelijoille tukea konsortioiden muodostamisessa sekä suunnitelmien ja hakemusten laatimisessa eri rahoitusohjelmiin.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Varavastuuhenkilö: elinkeinopäällikkö

Raportointi:

Uusimaa-ohjelman kehykseen, teemoihin ja linjauksiin sovitettujen Alueellisten innovaatiivisten kokeilun (AIKO) hankkeiden toteutusaika päättyi raportointijakson aikana. Viimeisten kuukausien aikana hanketoteuttajia pyrittiin tukemaan hankkeiden viimeistelyssä sekä raportoinnin ja maksatuksen valmistelussa. AIKO-hankkeita toteutettiin yhteensä 44 neljän eri teeman puitteissa: erityisen rakennemuutoksen hankkeet Uudellamaalla, Suomen kasvukäytävän kehittämisen hankkeet kasvukäytävän kunnissa, Pohjoisen kasvuvyöhykkeen hankkeet sekä Pääkaupunkiseudun kaupunkien ja valtion kasvusopimusta toteuttavat Smart & Clean säätiön yhteistyökumppaneidensa kanssa rakentamat hankkeet.

AIKO –projekteista palautunut resurssi käytettiin maakunnan innovaatiotoiminnan edistämiseen. Uudenmaan innovaatiotoiminnan – **UIR2019** – rahoitus kohdennettiin EU-hankkeiden valmistelun rahoittamiseen sekä kasvusopimusten toteuttamista palveleviin hankkeisiin.

Raportointikaudella edistettiin entiseen tapaan Uusimaa-ohjelman teemoja vuorovaikutuksessa korkeakoulujen, kuntien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Toiminnallinen tavoite 4

Maakuntakaavan ja merialuesuunnittelun eteenpäin vieminen

Selite:

Strategisen koko maakunnan alueen kattavan Uusimaa-kaava 2050 laatimista jatketaan siten, että kaavaehdotus on lausunnoilla ja nähtävillä keväällä 2019 ja kaava voidaan hyväksyä loppuvuodesta.

Uudenmaan ja Kymenlaakson merialuesuunnitelman laatimista jatketaan siten, että suunnitelma on valmis lähetettäväksi lausunnoille ja hyväksyttäväksi vuonna 2020. Suunnitelma laaditaan yhtenäisesti kaikkien muiden merialuesuunnitelma-alueiden kanssa.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluesuunnittelu

Varavastuuhenkilö: kaavoituspäällikkö ja merialuesuunnittelun osalta suunnittelupäällikkö

Raportointi:

Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen sisältyvät seutujen vaihekaavojen ehdotukset olivat suunnitellusti lausunnoilla keväällä 2019. Lausuntokierrokseen liittyi keväällä ja kesällä kaavojen poliittisten ohjaustoimikuntien, asiantuntijaryhmien sekä lausunnon antajien tilaisuuksia, joissa esiteltiin kaavaratkaisuita ja niiden perusteluita sekä saatua palautetta.

Ehdotuksesta saatiin yhteensä 85 lausuntoa, jotka tiivistettiin, käytiin läpi ja pohdittiin niiden aiheuttamia muutostarpeita kaavaan. Lausuntojen sisältöä ja niiden pohjalta tunnistettuja merkittävimpiä muutostarpeita ja periaatteet niiden ratkaisemiseksi käsiteltiin maakuntahallituksessa kesäkuussa ja elokuussa 2019. Uusimaa-kaavan 2. viranomaisneuvottelu järjestettiin elokuussa 2019. Lausuntoihin liittyvien muutostarpeiden pohjalta järjestettiin myös useita kunta- ja sidosryhmätapaamisia kevästä syksyyn 2019.

Lausuntojen ja muun vuorovaikutuksen perusteella kaavaehdotuksiin tehtiin tarpeelliset tarkistukset nähtäville asettamista varten. Kaavaehdotukset asetettiin nähtäville lokamarraskuussa 2019. Saatua muistutuksia esiteltiin maakuntahallitukselle ja -valtuustolle joulukuussa 2019. Samaan aikaan Suomen nähtävillä olon kanssa järjestettiin myös Virossa Tallinna-tunneliin liittyvä kansainvälinen konsultaatio. Tämän menettelyn johdosta kaavan tavoiteaikataulua on väljennetty siten, että kaavakokonaisuus on tarkoitus hyväksyä keväällä 2020 ylimääräisessä valtuuston kokouksessa.

Merialuesuunnittelua on tehty yhdessä muiden rannikkomaakuntien liittojen ja sidosryhmien kanssa. Lähtöaineistot sekä alustavat valtakunnalliset merialueen skenaariot 2050 olivat keväällä sidosryhmien kommentoitavina. Työ on jatkunut syksyllä merialuesuunnittelun kansallisen vision sekä toimialakohtaisten tavoitteiden ja tiekarttojen laatimisella.

Toiminnallinen tavoite 5

Uudenmaan sisäisen ja kansainvälisen saavutettavuuden parantaminen

Selite:

Uudenmaan liitto osallistuu osaltaan MAL-suunnitelman laatimiseen Helsingin seudulla. Uusimaa-kaavan 2050 liikenneratkaisu pohjautuu Helsingin seudun osalta MAL-suunnitelman liikenneosioon.

Uudenmaan liitto käynnistää Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisen alkuvuodesta 2019 ja osallistuu aktiivisesti LVM:n vetämän valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimiseen.

Tallinna-tunneli ja sen kytkeytyminen maakunnan ja valtakunnan liikenneverkkoon esitetään riittävällä tarkkuudella Uusimaa-kaavassa 2050. Luonnosvaiheessa on vaihtoehtoisia linjauksia joko Espoon tai Helsingin kautta. Tavoitteena on, että ehdotusvaiheessa on yksi vaihtoehto.

NSB CoRe - ja Scandria2Act -hankkeissa parannetaan itäisen Itämeren alueen saavutettavuutta ja kehitetään tavara- ja matkustajaliikenteen kestäviä ratkaisuja. Hankkeet päättyvät huhtikuussa 2019. Hankkeiden loppukonferenssi järjestetään vuoden 2019 alkupuolella.

Liitto on hallinnoija ja toteutuksen koordinoija AIKO rahoitusta saavassa Suomen kasvukäytävän sopimuksessa. Pohjoisen kasvuvyöhykkeen sopimuksessa liitto on mukana yhtenä partnerina. Suomen kasvukäytävän sopimuksessa keskitytään lähinnä henkilöliikenteen kehittämiseen ja Pohjoisen kasvuvyöhykkeen sopimuksessa tavaraliikenteen parantamiseen. Hankkeet päättyvät keväällä 2019.

Uudenmaan liitto on mukana Helsinki-Vantaa lentoaseman lentoliikenneverkostossa, missä tavoitteena on edistää lentoaseman saavutettavuutta ja markkinointia. Uudenmaan liitto on yhdessä Vantaan kaupungin kanssa palkannut hankkeelle projektipäällikön.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluesuunnittelu

Varavastuuhenkilö: liikennesuunnittelupäällikkö

Raportointi:

MAL2019-suunnitelma hyväksyttiin Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) hallituksessa ja Helsingin seudun yhteistyökokouksessa maaliskuussa 2019 sekä KUUMA-johtokunnassa toukokuussa 2019. Uusimaa-kaavan 2050 ehdotuksen liikenneratkaisut ovat linjassa MAL-suunnitelman kanssa.

Liikennejärjestelmän kehittämisen painopisteet luonnosteltiin laajassa yhteistyössä jäsenkuntien, Uudenmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston ja muiden sidosryhmien kanssa. Liikennejärjestelmäsuunnitelmien työohjelmia valmisteltiin rinnan painopisteiden kanssa, mutta töiden käynnistyminen lykkäytyi vuoteen 2020.

Uusimaa-kaavan 2050 ehdotuksessa on esitetty Tallinna-tunnelille yksi linjaus, joka kytkeytyy valtakunnalliseen, maakunnalliseen ja seudulliseen liikennejärjestelmään niiden solmukohdissa.

NSB CoRe - ja Scandria2Act-hankkeet päättyivät huhtikuussa 2019 ja niiden yhteinen loppukonferenssi järjestettiin maaliskuussa Brysselissä. Vuonna 2018 alkanut ja vuoteen 2021 asti

kestävä BSR Access -hanke sekä Scandria Alliance -verkosto jatkavat päättyneiden hankkeiden teemojen parissa.

Uudenmaan liitto on osallistunut Pohjoisen kasvuvyöhykkeen ja Suomen kasvukäytävän toimintaan. AIKO-hankkeisiin on myönnetty rahoitusta tavoitteiden mukaisesti. Viimeisten hankkeiden loppuraportointi valmistui loppuvuonna 2019.

Uudenmaan liitto on ollut mukana Helsinki-Vantaa lentoaseman lentoliikenneverkostossa.

Toiminnallinen tavoite 6

Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategian laatiminen

Selite:

Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategia uudistetaan. Työssä kuullaan laajasti strategiaa Uudellamaalla toteuttavia avaintoimijoita ja pohjana käytetään aiemman strategian vaikuttavuusselvityksen tuloksia. Strategian valmistelussa otetaan huomioon uuden ohjelmakauden EU-tason linjaukset eri politiikkojen ja rahoitusohjelmien osalta.

Eurooppalaisia alueiden välisiä verkostoja ja kontakteja hyödynnetään sekä älykkään erikoistumisen strategian laadinnassa että sen toteuttamisessa.

Uudenmaan alueen kansainväliseen toimintaan liittyviä strategisia kumppanuuksia pyritään vahvistamaan ja niihin osallistutaan erityisesti älykkään erikoistumisen temaattisilla alueilla.

Uuden strategian kansainvälisenä viestintäkanavana käytetään helsinkismart-sivustoa.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Varavastuuhenkilö: EU-erityisasiantuntija

Raportointi:

Uuden älykkään erikoistumisen strategian pohjaksi koottiin kattava tausta-aineisto. Alueen innovaatiopotentiaalin analyysissä nostettiin esiin alueen mahdollisuuksia ja pullonkauloja sekä haastateltiin alueen strategisia innovaatiovaikuttajia. Tilastotiedoista laadittiin toimintaympäristöanalyysi. Nykyisen älykkään erikoistumisen strategian tulokset ja vaikutukset arvioitiin. Kansainväliseen toimintaan liittyvien strategisten kumppanuuksien osalta tehtiin verrokkialueanalyysi (Big Five Partnership -arviointi), jota hyödynnetään uuden älykkään erikoistumisen strategian valmistelussa.

Alueen innovaatiotoimijoille järjestettiin kaksi RIS3 työpajaa, joiden tulokset yhdessä taustanalyysien kanssa muodostavat synteetin uutta strategiaa varten.

Kansallisen tason yhteistyötä tehdään Uudenmaan liiton EU-palvelun vetämässä maakuntien RIS3-toimijoiden yhteistyöverkostossa.

EU-tason linjauksista käytiin keskustelua kesäkuussa DG Regiossa Brysselissä tulevaa ohjelmakautta valmistelevien virkamiesten kanssa. Jatkuva keskustelua käydään myös Suomen rakennerahasto-ohjelman valmistelijoiden kanssa.

Uuden strategian valmistelua on esitelty kevään ja syksyn 2019 aikana kaikissa maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) ja sen sihteeristön kokouksissa. Uudenmaan Älykkään erikoistumisen strategia viedään maakuntahallituksen käsittelyyn hyväksyttäväksi vuoden 2020 alkupuolella.

Toiminnallinen tavoite 7

Euroopan unionin 2021 - 2027 rahoituskauteen valmistautuminen ja vaikuttaminen

Selite:

Vaikutetaan seuraavan (2021-2027) EU:n rahoituskauden rakennerahasto- ja erillisohjelmien kehyksiin ja sisältöihin.

EU:n rahoitusohjelmat ovat tärkeä välineitä Uusimaa-ohjelman sekä Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategian toteuttamisessa. Euroopan unionin tarjoaman rahoituksen hyödyntäminen myös seuraavalla EU:n ohjelmakaudella on tärkeää maakuntamme lukuisille toimijoille: esimerkiksi kaupungeille, kunnille, yliopistoille, tutkimuslaitoksille, järjestöille, yrityksille ja korkeakouluille.

Vuonna 2019 tullaan vaikuttamaan EU:n rahoitusohjelmien sisältöihin ja kehyksiin siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin Uudenmaan strategisia tarpeita, osaamista ja tavoitteita. Valmistaudutaan tulevien EU-rahoitusohjelmien käyttöön aktiivisen ennakkoinnin, tiedottamisen ja koulutuksen avulla.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: kansainvälisten asioiden päällikkö

Varavastuuhenkilö: EU-erityisasiantuntija

Raportointi:

Uudenmaan liitto on tehnyt koko vuoden erittäin aktiivista vaikuttamistyötä liittyen tulevan EU-ohjelmakauden 2021-2027 rahoitusohjelmien painopisteisiin, niiden tuleviin sisältöihin ja rahoitustasoihin.

Uudenmaan liiton EU-edunvalvonnan kärkenä on ollut valmisteluun vaikuttaminen EU:n ministerineuvostossa, Euroopan komissiossa ja Euroopan parlamentissa, erityisesti painopisteinä ovat olleet kaupunkiohjelmat, Interreg merirajaohjelmat, digitalisaatio, älykkään ja kestävä liikenteen kehittämisen EU-rahoitus, Euroopan aluekehitysrahastot, älykäs erikoistuminen sekä EU:n tutkimus- ja innovaatorahoitus. Aluekehittämisen rahoituksen, tutkimus- ja innovaatorahoituksen sekä liikenteen suhteen on tehty systemaattista vaikuttamistyötä myös Suomen vastuuministeriöihin.

EU-tason vaikuttamista on tehty monikanavaisesti Uudenmaan liiton ja Helsinki EU Officeen yhteisten edunvalvontatavoitteiden mukaisesti. Käytännön tason edunvalvonnan toimenpiteitä ovat olleet suorat, henkilökohtaiset tapaamiset ja keskustelut EU-instituutioiden ja Suomen

vastuuministeriöiden avainhenkilöiden kanssa. Helsinki EU Office on toiminut Brysselissä toteutettavien tapaamisten ja neuvotteluiden järjestäjänä.

EU-vaikuttamista on tehty Brysselissä erittäin suurella volyymilla: Helsinki EU Officen henkilökunta on järjestänyt vuonna 2019 peräti 235 tapaamista tai tapahtumaa, joiden aiheena on ollut vaikuttaa tulevan EU-ohjelmakauden 2021-2027 painopisteisiin ja rahoitukseen Uudenmaan alueen toimijoita hyödyttävällä tavalla.

Edunvalvontapöytäkirjoja on tehty lisäksi sekä Brysselissä että Suomessa, jotta Uudellemaalle tärkeä EU:n merirajojen alueellinen yhteistyöohjelma (Central Baltic, Interreg) jatkuisi myös tulevalla rahoituskaudella. Tämän rahoitusohjelman tulevaisuus on ollut uhattuna. Asiaan liittyen on järjestetty useita kannanottoja ja edunvalvontatapaamisia EU:n komission, EU-neuvoston ja Euroopan parlamentin avainhenkilöiden kanssa. Myös älykkään erikoistumisen toimintatavan ja alueellisten innovaatioekosysteemien painotus tulevalla EU-ohjelmakaudella on tärkeää Uudenmaan alueen toimijoille, minkä vuoksi myös siihen on vaikutettu aktiivisesti EU-tasolla.

EU-edunvalvontatyössä on hyödynnetty aktiivisesti myös niitä kansainvälisiä järjestöjä, joissa Uudenmaan liitto on jäsenenä, kuten Euroopan merellisten alueiden liitto CPMR ja sen Itämerikomissio, Itämeren alueiden yhteistyöjärjestö BSSSC, Euroopan lentokenttäalueiden järjestö ARC, Euroopan metropolialueiden järjestö Metrex, Euroopan tutkimus- ja innovaatioalueiden verkosto ERRIN sekä Euroopan pääkaupunkialueiden Brysselin edustustojen yhteistyöryhmä. Helsinki EU Officen johtaja on ERRIN-verkoston hallituksen jäsen 2019-2022.

Helsinki EU Office on ennakoinut, tiedottanut ja raportoinut tulevan EU-rahoituskauden suuntaviivoista useita eri viestintäkanavia hyödyntäen: EU-uutiskirje, Ajankohtaista EU:sta-teematiedotteet, EU-koulutus- ja informaatiotilaisuudet sekä sosiaalisen median kanavat. Uusmaalaisten toimijoiden kouluttaminen tuleviin EU-rahoitusmahdollisuuksiin päästään aloittamaan heti sen jälkeen, kun unionin rahoituskehyksistä 2021-2027 ja rahoitusohjelmien tarkemmista sisällöistä on saatu aikaan EU-tason päätökset.

Toiminnallinen tavoite 8

Uudenmaan liiton tietopalvelun tuotteistaminen ja hyödyntäminen

Selite:

Uudenmaan liitossa oleva korkealuokkainen tietopalvelu- ja tilasto-osaaminen, ennakkointitaidot, monipuoliset valmiudet tutkimusten ja selvitysten tekemiseen, syvälinen ymmärrys paikkatiedon käytöstä yhdessä arviointi- ja monitorointiosaamisen sekä toimialojen rajat ylittävän kehittämisosaamisen kanssa tarjoavat erinomaisen resurssin maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelutyöhön sekä aluekehittämiseen ja -suunnitteluun liiton perustehtävien mukaisesti. Liiton vahvuutena on myös kansallisen ja Euroopan unionin rahoituslähteiden ja rakenteiden tuntemus.

Tavoitteena on edelleen tarjota liiton osaamista, asiantuntemusta ja tietoaineistoja hyödynnettäväksi jäsenkuntien kehittämistyössä sekä maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelussa.

Aluekehityksen ja aluesuunnittelun osaamista käytetään edelleen Työ- ja elinkeinoministeriön aluekehityksen tilannekuvan valmistelussa sekä laadulliseen tilannekuvaukseen talouden kilpailu- ja uudistumiskykyä, kestävästä hyvinvointia sekä erityisteemoja koskien.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen, johtaja, aluesuunnittelu

Varavastuuhenkilö: kehittämispäällikkö, suunnittelupäällikkö

Raportointi:

Uudenmaan liiton tietopalveluiden kehitystyössä on keskitytty erityisesti tehostamaan ja parantamaan tietoaineistojen visuaalista esitystapaa sekä tilasto- ja paikkatiedon käytettävyyttä. Keskeisenä ajatuksena kehitystyössä on ollut jakaa tilastotietoa entistä tehokkaammin niin organisaatiomme sisällä kuin myös alueen asukkaille ja Uudenmaan liiton sidosryhmille. Käynnistynyt kehitystyö on näkynyt muun muassa liiton tilastopalvelualustan etusivu-uudistuksena, uusina tilasto-osiaina, somenäkyvyyden lisääntymisenä sekä tilastoteemavastaavien entistä vahvempana sitouttamisena tietopalveluiden sisältöjen luomiseen.

Tietopalveluiden etusivu-uudistus on alustavien kokemusten mukaan parantanut palvelun käyttömukavuutta ja nopeuttanut tiedon saavutettavuutta. Säännöllinen visuaalisuuteen panostava somenäkyvyys on puolestaan lisännyt tietopankin yleistä tunnettavuutta ja tuonut ajankohtaisia asiasisältöjä somekanavillemme. Teemavastaavien integroiminen tietopalveluiden sisällöntuotantoon on tarjonnut lisäksi uuden kanavan asiantuntijuuden ja osaamisen jakamiseen. Tarkoituksena on, että teemavastaavat kirjoittavat vähintään kerran vuodessa omaa erikoisalaansa käsittelevän blogikirjoituksen, joka jaetaan liiton verkkosivuilla ja somekanavissa.

Tietopalvelutiimi on jatkanut Uusimaa-tietopankin tilasto-osioiden uudistamista. Tilasto-osioiden uudistamisen ohella palveluun on tuotu uusia tilastotietoja muun muassa väestöä ja työpaikkaennusteita koskien. Paikkatietotiimi on puolestaan paikantanut useisiin eri lähteisiin pohjaten Uudenmaan kuntien ja kuntayhtymien SOTE-toimipaikat (yli 6 500 kohdetta), joiden tarkasteluun on rakennettu oma erillinen karttapalvelu. SOTE-aineiston entistä tehokkaampi hyödyntäminen on tietopalvelu- ja paikkatietotiimin jatkuvan kehittelyn alla.

Tietopalveluiden käyttäjämääriä on kuluvana vuonna seurattu Google Analytics -työkalun avulla. Tietopankista on tehty myös käyttäjäkysely, jolla on pyritty selvittämään Tableau-

ohjelmistoon nojaavan Tietopankin käytettävyyden sekä sisältöjen laatua palvelun jatkokehittämisen tueksi.

Uusimaa2019 hankkeeseen tehtiin keväällä palveluverkon suunnittelua varten paikkatietopohjainen analyysityökalu.

Uusimaa-kaavan 2050 valmistelussa käytettiin apuna suunnittelun paikkatietomuotoiset lähtötiedot sisältävää suunnittelijan työpöytää sekä IPM maankäyttömallinnusmenetelmän avulla tehtyjä analyysejä.

Liiton julkisen kaavakarttapalvelun kautta on ollut mahdollisuus tutustua Uusimaa-kaavan 2050 kaavaehdotukseen sekä jättää muistutus kaavan nähtävilläoloaikana syksyllä. Myös Uudenmaan voimassa olevat maakuntakaavat ovat tutustuttavana liiton julkisessa karttapalvelussa sekä käytettävissä rajapintapalvelun kautta.

Toiminnallinen tavoite 9

Hyvien edellytysten luominen tehtävien, henkilöstön ja omaisuuden siirtämiselle maakuntaan sekä tulevaisuuden asiantuntijuuteen

Selite:

Uudenmaan liitto tukee hallinnollisesti maakuntauudistusvalmistelua ja osallistuu aktiivisesti Uusimaa2019 –hankkeen tukipalvelujen tuottamiseen. Laadukkaan perustoiminnan lisäksi valmistellaan liiton tehtävien yhteensovittamista tulevan maakunnan tehtävien kanssa. Jatketaan osaamisen kehittämiseen painottuvaa Me Taitajat-hanketta, johon on saatu KEVA:n työelämän kehittämisrahoitusta. Tavoitteena on luoda uudenlainen osaamisen coaching -malli, joka tukee yhä selkeämmin meta-tason osaamisen ja yleistaitojen tunnistamista ja kehittämistä. Erityisesti panostetaan tulevaisuuden asiantuntijuuden vaatimiin valmiuksiin ja osaamisiin. Samalla vahvistetaan työntekijän rohkeutta uudistumiseen ja perusuottamusta tulevaan sekä rakennetaan kestävää yhteisö- ja yksilötason työhyvinvointia.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: hallinto- ja talousjohtaja

Varavastuuhenkilö: lakimies

Raportointi:

Työelämätaitoja kehittävää Me Taitajat -hanketta jatkettiin. Hankkeen puitteissa toteutettu osaamisen coaching -valmennus päättyi ja sen vaikuttavuutta arvioitiin. Osallistujilta saadun palautteen perusteella coaching on ollut vaikuttavaa; se on kehittänyt osallistujien ammatillista itsetuntoa, kykyä sanoittaa omaa osaamista ja kykyä jäsentää omaa työtään oppimisen näkökulmasta. Koko henkilöstöllä oli mahdollista osallistua yleisiä työelämätaitoja kehittäviin koulutuksiin.

Me Taitajat –hankkeen kokemusten perusteella rakennettiin metataitojen kehittämisen malli, joka on levitettävissä myös muille organisaatioille.

Maakunta- ja soteuudistuksen valmistelun päätyttyä osana henkilöstön osaamisen kehittämistä käynnistettiin Digitaalisten työtapojen kehittämisen kokeiluprojekti. Projektin tavoitteena on

panostaa laajasti ja pidempiaikaisesti koko henkilöstön digitaitojen kehittämiseen niiden vakiinnuttamiseksi liiton työprosesseissa. Kokeiluprojektin tärkeimpinä toimenpiteinä vuoden aikana uudistettiin liiton intra, käyttöön otettiin Microsoft O365 ympäristön Teams-sovellus uutena ryhmätyön ja yhteistyön alustana sekä käynnistettiin liiton Digilähettiläät -ohjelma.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen tilikaudella 1.1.-31.12.2019

Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalouden toteutuminen tulosryhmittäin

	TP 2019	TA 2019	%	Ero	TP 2018
Varsinainen toiminta					
Toimintatuotot	8 626 278	8 438 000	102,2	188 278	8 459 460
Toimintakulut	-8 459 181	-8 371 100	101,1	-88 081	-8 039 106
Projektit					
Toimintatuotot	1 808 789	1 875 000	96,5	-66 211	1 784 817
Toimintakulut	-1 808 785	-1 875 000	96,5	66 215	-1 784 817
Maakunta- ja sote-uudistus					
Toimintatuotot	16 263 023	16 735 000	97,2	-471 977	25 459 752
Toimintakulut	-16 263 000	-16 735 000	97,2	472 000	-25 170 238
Käyttötalouden (liiton oma toiminta) toteutuminen meno- ja tulosryhmittäin					
TOIMINTATULOT					
Liiketoiminnan myyntituotot	393 185	352 000	111,7	41 185	297 304
Kuntien osuudet	8 082 458	8 067 000	100,2	15 458	8 101 200
Myyntituotot	8 475 643	8 419 000	100,7	56 643	8 398 504
Tuet ja avustukset	47 850	19 000	251,8	28 850	37 728
Muut toimintatuotot	102 785	0	0,0	102 785	23 228
TOIMINTATULOT	8 626 278	8 438 000	102,2	188 278	8 459 460
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut	-4 613 616	-4 637 600	99,5	23 984	-4 543 969
Palvelujen ostot	-2 934 317	-2 831 550	103,6	-102 766	-2 641 207
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-236 883	-228 450	103,7	-8 433	-269 867
Avustukset	-25 250	-13 000	194,2	-12 250	-4 250
Vuokrat	-572 395	-611 000	93,7	38 605	-552 540
Muut toimintakulut	-76 721	-49 500	155,0	-27 221	-27 274
TOIMINTAMENOT	-8 459 181	-8 371 100	101,1	-88 081	-8 039 106
TOIMINTAKATE	167 097	66 900	249,8	100 197	420 354
Muut rahoitustuotot	958	200	478,8	758	3
Korkokulut	-27 890	-15 100	184,7	-12 790	-16 196
Muut rahoituskulut	-2 857	0	0,0	-2 857	-722
VUOSIKATE	137 307	52 000	264,1	85 308	403 439
Poistot	-45 765	-52 000	88,0	6 235	0
TILIKAUDEN TULOS	91 542	0		91 542	403 439
Rahastojen muutos	0	0		0	-400 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	91 542	0		91 542	3 439

Tuloslaskelman toteutuminen

	TA 2019	1.1.-31.12.2019	Ero	Ero, %
TOIMINTATULOT				
Myyntituotot	8 419 000	8 475 643	-56 643	0,7
Tuet ja avustukset	19 000	47 850	-28 850	60,3
Muut toimintatuotot	0	102 785	-102 785	100,0
TOIMINTATULOT	8 438 000	8 626 278	-188 278	2,2
TOIMINTAMENOT				
Henkilöstökulut	-4 637 600	-4 613 616	-23 984	-0,5
Palvelujen ostot	-2 831 550	-2 934 317	102 766	3,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-228 450	-236 883	8 433	3,6
Avustukset	-13 000	-25 250	12 250	48,5
Muut toimintakulut	-660 500	-649 116	-11 384	-1,8
TOIMINTAMENOT	-8 371 100	-8 459 181	88 081	1,0
TOIMINTAKATE	66 900	167 097	-100 198	60,0
Muut rahoitustuotot	200	958	-758	79,1
Korkokulut	-15 100	-27 890	12 790	45,9
Muut rahoituskulut	0	-2 857	2 857	100,0
VUOSIKATE	52 000	137 307	-85 307	62,1
Suunnitelman mukaiset poistot	-52 000	-45 765	-6 235	-13,6
Poistot	-52 000	-45 765	-6 235	-13,6
TILIKAUDEN TULOS	0	91 542	91 542	100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	91 542	91 542	100,0

Investointien toteutuminen

Vuoden 2019 talousarvion investointiosa sisälsi investoinnin Helsinki EU Officen uusiin toimitiloihin. Investointiosaan lisättiin talousarviomuutoksen yhteydessä Esterinportti 2:n toimitilojen uudistaminen, joka johtui 2. kerroksen toimitiloista luopumisesta. Investoinnit toteutuivat lähes suunnitellusti.

Tehtäväryhmä:

Varsinainen toiminta

Aineelliset hyödykkeet	Talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma
Koneet ja Kalusto			0	
Helsinki EU Officen toimitilat	179 000		179 000	161 177
Esterinportti 2:n toimitilojen uudistaminen		41 000	41 000	40 919
Yhteensä	179 000	41 000	220 000	202 096

Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2019	1.1.-31.12.2019	Ero	Ero, %
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	52 000	137 307	-85 307	-164,1 %
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-220 000	-202 096	-17 904	8,1 %
Toiminta ja investoinnit, netto	-168 000	-64 788	-103 211	61,4 %

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Tehtäville määritellyt toiminnan tavoitteet ovat maakuntavaltuustoon nähden sitovia.

Maakuntavaltuustoon nähden sitovana talouden tavoitteena on, että tilikauden alijäämä on enintään talousarviossa esitetyn (0 euroa) mukainen.

Vuoden 2019 talousarvio laadittiin tasapainoisena. Tilikaudella 1.1.-31.12.2019 liiton talous toteutui ennakoitua paremmin ja tilikauden ylijäämäksi muodostui 91 542 euroa.

Toteumavertailussa varsinaisen toiminnan toimintatuotot olivat 102,2 % ja toimintamenot 101,1 %.

Projektit-tulosryhmässä toimintatuottojen ja -menojen toteuma oli 96,5 %. Vuoden 2019 lopulla liitto oli mukana 19 projektissa. Projektit-tulosryhmä jaksetaan tilinpäätökseen niin, ettei se vaikuta liiton tuloksen muodostumiseen.

Liiton tilinpäätöksessä vuosikatteeksi muodostui 137 307 euroa, poistoja kirjattiin 45 765 euroa.

Uudenmaan liiton tase pysyi vahvana. Taseen loppusumma oli 31.12.2019 8 547 512 euroa (v. 2018 40 933 696 euroa). Peruspääomassa ei tapahtunut toimintavuonna muutoksia ja se

muodostaa taseen loppusummasta 1,2 % (v. 2018 0,2 %). Oman pääoman osuus taseesta oli 21,3 % (v. 2018 4,1 %), vieraan pääoman osuus 33,6 % (v. 2018 75,2 %) ja toimeksiantojen osuus 45,8 % (v. 2018 20,7 %).

Toimeksiantojen pääomien kokonaissumma oli 3,9 milj. euroa (v. 2018 8,5 milj. euroa). Nämä sisältävät liiton hallinnoimien Etelä-Suomen EAKR -ohjelman sekä kestävän kaupunkikehityksen 6Aika -ohjelman pääomat, kansainvälisistä osaajista kasvua -ohjelman pääomat sekä Uudenmaan innovaatiotoiminnan rahoituksen pääomat. Varojen sisäinen valvonta on järjestetty liitossa työ- ja elinkeinoministeriön valvontakuvauksen mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma, ulkoinen

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
TOIMINTATULOT		
Myyntituotot	8 481 823,89	8 592 056,08
Tuet ja avustukset	17 826 603,10	26 943 302,52
Muut toimintatuotot	152 505,22	23 531,32
TOIMINTATULOT	26 460 932,21	35 558 889,92
TOIMINTAMENOT		
Palkat ja palkkiot	-7 052 946,82	-8 688 850,48
Eläkekulut	-1 477 477,22	-1 637 834,07
Muut henkilöstökulut	-79 570,52	-292 614,56
Palvelujen ostot	-16 351 089,48	-22 697 995,67
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-261 995,47	-360 551,05
Avustukset	-52 050,00	-71 216,00
Muut toimintakulut	-1 018 678,00	-1 099 960,48
TOIMINTAMENOT	-26 293 807,51	-34 849 022,31
TOIMINTAKATE	167 124,70	709 867,61
Muut rahoitustuotot	957,87	2,95
Korkokulut	-27 890,18	-56 365,41
Muut rahoituskulut	-2 885,00	-1 058,26
VUOSIKATE	137 307,39	652 446,89
Poistot	-45 765,13	-249 008,10
TILIKAUDEN TULOS	91 542,26	403 438,79
Rahastojen muutos	0,00	-400 000,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	91 542,26	3 438,79

Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	137 307,39	652 446,89
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-202 095,77	-249 008,10
Toiminnan ja investointien rahavirta	-64 788,38	403 438,79
Rahoituksen rahavirta		
Toimeksiantojen varat	4 560 634,64	-704 411,19
Toimeksiantojen pääomat	-4 560 634,64	682 405,47
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	4 087 938,03	-3 626 951,29
Korottomat pitkä- ja lyhytaikaiset velat	-27 917 091,43	21 580 573,84
Rahoituksen rahavirta	-23 829 153,40	17 931 616,83
Rahavarojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	-23 893 941,78	18 335 055,62
Rahavarat 31.12.	3 074 001,34	26 967 943,12
Rahavarat 1.1.	26 967 943,12	8 632 887,50
Rahavarojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	-23 893 941,78	18 335 055,62

Tase 31.12.2019

	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
Koneet ja kalusto	156 330,64	0,00
Aineelliset hyödykkeet	156 330,64	0,00
Osakkeet ja osuudet	23 900,00	23 900,00
Sijoitukset	23 900,00	23 900,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	180 230,64	23 900,00
Valtion toimeksiannot	920 460,89	5 104 056,79
Muut toimeksiantojen varat	2 997 150,49	3 374 189,23
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 917 611,38	8 478 246,02
Myyntisaamiset	52 046,22	17 157,82
Muut saamiset	116 306,76	3 544 337,66
Siirtosaamiset	1 207 315,49	1 902 111,02
Lyhytaikaiset	1 375 668,47	5 463 606,50
Saamiset	1 375 668,47	5 463 606,50
Rahat ja pankkisaamiset	3 074 001,34	26 967 943,12
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 449 669,81	32 431 549,62
VASTAAVAA	8 547 511,83	40 933 695,64
VASTATTAVAA		
Peruspääoma	101 727,67	101 727,67
Muut omat rahastot	500 000,00	500 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 062 733,13	1 059 294,34
Tilikauden yli-/alijäämä	91 542,26	3 438,79
OMAPÄÄOMA	1 756 003,06	1 664 460,80
Valtion toimeksiannot	920 460,89	5 104 056,79
Muut toimeksiantojen pääomat	2 997 150,49	3 374 189,23
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 917 611,38	8 478 246,02
Ostovelat	377 361,28	11 147 952,91
Muut velat	138 500,21	441 935,88
Siirtovelat	2 358 035,90	19 201 100,03
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 873 897,39	30 790 988,82
VIERAS PÄÄOMA	2 873 897,39	30 790 988,82
VASTATTAVAA	8 547 511,83	40 933 695,64

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen arvostus ja jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu maakuntahallituksen hyväksymän Uudenmaan liiton investointi-menojen poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen markkina-arvoa alempaan arvostushintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

	2019	2018
Toimintatuotot		
3100 Jäsenkuntien maksuosuudet	7 990 000	7 990 000
3170 Myyntituotot kunnilta	116 061	158 555
Jäsenkuntien maksuosuudet	8 106 061	8 148 555
Tuet ja avustukset	17 826 603	26 943 303
Muut tulot	528 268	467 033
Toimintatuotot	26 460 932	35 558 890
Toimintatuotot tuloryhmittäin		
Varsinainen toiminta	8 554 852	8 450 430
Projektit	1 643 057	1 648 708
Maakunta- ja sote-uudistus	16 263 023	25 459 752
Toimintatuotot	26 460 932	35 558 890
Palvelujen ostojen erittely		
Muiden palvelujen ostot	-16 351 089	-22 697 996

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty hyväksyttyä poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3 vuotta	tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	3 vuotta	tasapoisto

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Tasetta koskevat liitetiedot

	2019	2018
Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt		
Osakkeet ja osuudet	23 900	23 900
Saamisten erittely		
Myyntisaamiset	52 046	17 158
Muut saamiset	116 307	3 544 338
Siirtosaamiset	1 207 315	1 902 111
Lyhytaikaiset	1 375 668	5 463 607
Siirtosaamiset		
1730 Siirtosaamiset valtiolta	22 391	19 577
1740 Siirtosaamiset muilta	52 213	328 323
1751 Projektien siirtosaamiset	1 132 711	1 554 211
Siirtosaamiset	1 207 315	1 902 111
Oman pääoman erittely		
Peruspääoma	101 728	101 728
Muut omat rahastot	500 000	500 000
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 062 733	1 059 294
Tilikauden yli-/alijäämä	91 542	3 439
Oma pääoma yhteensä	1 756 003	1 664 461
Vieras pääoma		
Ostovelat	377 361	11 147 953
Muut velat	138 500	441 936
Siirtovelat	2 358 036	19 201 100
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 873 897	30 790 989
Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät		
2575 Siirtovelat	764 499	880 249
2576 Projektien siirtovelat	1 593 536	18 320 851
Siirtovelat	2 358 036	19 201 100
Siirtovelat yhteensä	2 358 036	19 201 100

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt		
Nimi	Kotipaikka	Omistusosuus
Osakkuusyhteisöt		
Helsinki Business Hub Ltd Oy	Helsinki	10,0 %
Posintra Oy	Porvoo	4,4 %

Erittely peruspääoman jakautumisesta			
Kunta	Osuus peruspääomasta, €	Osuus muista pääomasijoituksista, €	Osuus, %
Askola	210,13	114,31	0,32
Espoo	11 523,32	6 236,79	17,46
Hanko	681,12	367,92	1,03
Helsinki	19 195,22	10 387,50	29,08
Hyvinkää	2 538,72	1 375,24	3,85
Inkoo	297,22	160,74	0,45
Järvenpää	2 117,67	1 146,63	3,21
Karkkila	538,70	292,91	0,82
Kauniainen	513,94	278,62	0,78
Kerava	1 808,07	978,74	2,74
Kirkkonummi	1 671,84	903,73	2,53
Lapinjärvi	127,27	71,44	0,19
Lohja	2 619,22	1 418,10	3,96
Loviisa	676,32	364,35	1,02
Myrskylä	87,91	46,44	0,13
Mäntsälä	959,76	517,95	1,45
Nurmijärvi	1 851,41	1 000,17	2,80
Pornainen	229,10	125,02	0,35
Porvoo	2 113,87	1 143,05	3,20
Pukkila	87,17	46,44	0,13
Raasepori	1 770,92	957,31	2,68
Sipoo	784,50	428,65	1,19
Siuntio	272,45	146,45	0,41
Tuusula	1 770,91	957,31	2,68
Vantaa	10 154,89	5 493,80	15,38
Vihti	1 405,59	760,85	2,13
Yhteensä	66 007,24	35 720,43	100,00

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vakuudet	2019	2018
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	52 562,50	20 000,00
Vakuudet yhteensä	52 562,50	20 000,00

Vuokravastuut	2019	2018
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 28.2.2028 asti	2 281 469,10	1 343 785,33
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	484 767,10	866 091,75
- sopimuksiin liittyvät lunastusveloitteet	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä	79 497,02	143 220,59
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	55 563,96	81 393,12
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	0,00	0,00
Yhteensä	2 360 966,12	1 487 005,92

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2019	2018
Varsinainen toiminta	65	69
Projektit	20	20
Maakunta- ja sote-uudistus	1	65
Yhteensä	86	154

	2019	2018
Henkilöstökulut		
Henkilöstökulut	-8 609 995	-10 619 299
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-764 499	-880 249
Yhteensä	-9 374 494	-11 499 548

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
PwC Julkistarkastus Oy		
Varsinaiset palkkiot	9 045,00	12 586,00
Sihteerityön palkkiot	2 052,00	4 180,00
Projektien palkkiot	17 127,00	31 248,55
KPMG Julkistarkastus Oy		
Varsinaiset palkkiot	7 480,00	
Sihteerityön palkkiot	0,00	
Projektien palkkiot	14 080,00	
Yhteensä	49 784,00	48 014,55

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2019	2018
Finlands Svenska Socialdemokrater rf	32,50	170,00
Helsingin Kokoomus ry	2 908,80	3 842,10
Helsingin Sosialidemokraatit ry	1 785,00	2 259,00
Helsingin Vasemmistoliitto ry	270,00	505,00
Helsingin Vihreät ry, De Gröna i Helsingfors rf	2 340,00	3 242,00
Keskustan Uudenmaan piiri ry	262,50	303,00
Perussuomalaisten Uudenmaan piiri ry	542,00	625,50
Svenska folkpartiet i Nyland r.f.	1 744,00	2 442,00
Uudenmaan Kokoomus ry	2 459,25	2 813,45
Uudenmaan Sosialidemokraatit r.y.	5 292,52	6 530,01
Uudenmaan Vasemmistoliitto ry, Vänsterförbundet i Nyland rf	1 854,00	2 445,00
Uudenmaan vihreät ry	4 222,50	5 602,82
Yhteensä	23 713,07	30 779,88

Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

- Verolaskelmat ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella
- Päiväkirjat ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella
- Pääkirjat ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella
- Tuloslaskelmat ja taseet ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella
- Tasekirja
- Matkalaskut ohjelmatoimittaja Visma Enterprise Oy:n palvelimella

Tasekirja (KPL 3:8.1 §) on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10. 1 §). Tilikauden kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt (KPL 2:10. 2§).

Kirjanpidossa käytetyt tositelajit:

1 = M2 matkalaskut 1 – 25 ohjelmatoimittaja Visma Enterprise Oy:n palvelimella

2 = Pankkitositteet 1 – 1290 paperitositteina

3 = Ostolaskut 3 laskusarja 1 – 1953 skannattuna sähköiseen muotoon

4 = Myyntilaskut 1 – 360 ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella

5 = Palkkalaskenta 1 – 54 paperitositteina

6 = Ostolaskut 6 laskusarja 1 – 661 skannattuna sähköiseen muotoon

7 = Maakunnan kehittämisrahalla ja rakennerahasto-ohjelmista rahoitettujen hankkeiden maksatushakemukset tositteet 1 – 345 skannattuna sähköiseen muotoon

8 = Arvonlisäverolaskelmat 1 – 12 ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella

9 = Muistiotositteet 1 – 70 paperitositteina

Jäsenkuntien maksuosuudet 2019

JÄSENKUNNAT	Väkiluku 31.12.2017	%-osuus Uudenmaan väkiluvusta	Varsinainen toiminta 2019	Varsinainen toiminta 2018	Muutos 2018- 2019, €	Muutos 2018- 2019, %
Helsinki	643 272	38,85 %	3 104 415	3 097 795	6 619	0,21 %
Espoo	279 044	16,85 %	1 346 659	1 339 149	7 511	0,56 %
Hyvinkää	46 739	2,82 %	225 561	227 250	-1 689	-0,74 %
Järvenpää	42 572	2,57 %	205 451	202 538	2 913	1,44 %
Kauniainen	9 624	0,58 %	46 445	45 829	616	1,34 %
Kerava	35 554	2,15 %	171 583	173 188	-1 605	-0,93 %
Kirkkonummi	39 170	2,37 %	189 033	190 365	-1 332	-0,70 %
Mäntsälä	20 803	1,26 %	100 395	101 701	-1 306	-1,28 %
Nurmijärvi	42 159	2,55 %	203 458	204 884	-1 426	-0,70 %
Pornainen	5 121	0,31 %	24 714	24 912	-198	-0,79 %
Siuntio	6 146	0,37 %	29 660	30 130	-470	-1,56 %
Tuusula	38 646	2,33 %	186 505	188 195	-1 690	-0,90 %
Vantaa	223 027	13,47 %	1 076 323	1 069 732	6 591	0,62 %
Karkkila	8 900	0,54 %	42 951	43 459	-508	-1,17 %
Lohja	46 785	2,83 %	225 783	229 947	-4 164	-1,81 %
Vihti	29 054	1,75 %	140 214	141 273	-1 059	-0,75 %
Hanko	8 517	0,51 %	41 103	42 250	-1 147	-2,71 %
Inkoo	5 481	0,33 %	26 451	27 238	-787	-2,89 %
Raasepori	27 851	1,68 %	134 408	136 932	-2 524	-1,84 %
Askola	4 990	0,30 %	24 082	24 609	-528	-2,14 %
Lapinjärvi	2 706	0,16 %	13 059	13 358	-299	-2,24 %
Loviisa	15 085	0,91 %	72 800	74 170	-1 370	-1,85 %
Myrskylä	1 969	0,12 %	9 502	9 686	-183	-1,89 %
Porvoo	50 159	3,03 %	242 066	244 554	-2 488	-1,02 %
Pukkila	1 940	0,12 %	9 362	9 696	-333	-3,44 %
Sipoo	20 310	1,23 %	98 016	97 160	855	0,88 %
Uusimaa	1 655 624	100,00 %	7 990 000	7 990 000	0	0,00 %

Tilinpäätöksen allekirjoitus Bokslutets undertecknande

Helsingissä – i Helsingfors 30.3.2020

Uudenmaan maakuntahallitus - Nylands landskapsstyrelse

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Dokumentet har undertecknats elektroniskt.

Liite 1: Uudenmaan liiton julkaisut 2019 / Nylands förbunds publikationer 2019

Uudenmaan liiton talousarvio vuodelle 2020 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2020–2022, D 94 - 2019

Nylands förbunds budget för 2020 samt verksamhets- och ekonomiplan för 2020–2022, D 95 - 2019

Uusimaa 2019 -hankkeen keskeiset nostot ja johtopäätökset, C 92 - 2019

Toimeenpanosuunnitelma 2020–2021 – Uusimaa-ohjelma 2.0, E 229 - 2019

Verksamhetsberättelse och bokslut 2018, D 93 - 2019

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2018, D 92 - 2019

Uusimaa-kaava 2050 – Tallinna-tunnelin vaikutusten arvioinnit: Strateginen ympäristövaikutusten arviointi, laaja-alaiset vaikutukset sekä vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, E 228 - 2019

Uusimaa-kaava 2050 – Luontoselvityskohteiden maakunnallinen arvo. Koosteraportti, E 217 - 2019

Uusimaa-kaava 2050 – Espoonlahti–Saunalahti Natura 2000 -alueen Natura-arviointi, E 227 - 2019

Uusimaa-kaava 2050 – Ilmastovaikutusten arviointi, E 226 - 2019

Safe and Sustainable Mobility in the Helsinki-Uusimaa Region, C 91 - 2019

Uusimaa-kaavan 2050 arviointi: Kestävä alue- ja yhdyskuntarakenne, E 225 - 2019

Liikenteen ja maankäytön toteuttamisohjelma – Asiantuntija-arvioinnit, E 224 - 2019

Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategian arviointi, E 222 - 2019

Alueliikkuvuus Suomen kasvukäytävällä. Alueliikkuvuus muuttoliikkeen, pendelöinnin ja työasialiikkuvuuden näkökulmasta, C 90 - 2019

Muuttajat ja Uudenmaan aluetalous, E 219 - 2019

Uusimaa-kaava 2050: kahdeksan Natura 2000 -alueen Natura-tarveharkinta ja neljän alueen Natura-arviointi, E 221 - 2019

Uudenmaan palveluverkon mitoittaminen ja vaikutusten arviointi 2017 - herkkyysselvityksen jatkoselvitys: Vaikutukset keskustoihin, E 220 - 2019

Uudenmaan ampumarataverkoston kehittämissuunnitelma, E 218 - 2019

Tikkurilan–Porvoon kaupunkiradan esiselvitys, E 216 - 2019

Kauppa ja keskukset Uudellamaalla – Verkkokyselyn analyysi, E 215 - 2019

Uusimaa-kaavan 2050 väestöprojektion toteutumisen arviointi, E 214 - 2019

Liite 2: Uusimaa 2019 -hankkeen vuoden 2019 toimintakertomus

Uusimaa • Nyland 2019

Uusimaa2019 -hankkeen vuoden 2019 toimintakertomus

11.2.2020

Uusimaa 2019 -hankkeen toiminta vuonna 2019

Uusimaa2019 -hankkeen ulkoinen toimintaympäristö alkoi muuttua ratkaisevasti jo pian hankkeen päästyä kunnolla käyntiin. Taustana tässä oli, että epävarmuus uudistuksen toteutumisesta alkoi vahvistua keväällä 2018. Jo loppukevästä 2018 muutosjohtajat alkoivat päätyä arvioon, että lakipaketin läpimeno maan hallituksen valitsemalla joustamattomalla toimintalinjalla tuskin tulisi onnistumaan ja asiasta varoitettiin päättäjien ohella hankehenkilöstöä.

Kesäkuussa 2018 linjattiin, että lomien jälkeen yksi keskeinen toimintalinja olisi ns. siltaaminen eli ryhdyttäisiin etsimään keinoja, joilla uudistuksen valmistelu voisi jatkua yli kevään 2019 eduskuntavaalien. Oppositio puolueiden julkisten kannanottojen ja niiden johdon kanssa käydyissä taustakeskusteluissa muutosjohtajat ennakoivat, että vaikka uudistus hyhmääntyisi talvella 2018-2019 eduskunnassa, seuraava hallitus jatkaisi pääpiirteissään saman sisältöistä uudistusta.

Siltaamisen ideana oli pelastaa valmistelutyön tulosten siirtäminen juohevasti seuraavan hallituksen käyttöön ja mahdollisuuksien rajoissa estää valmistelukatkoksen syntyminen vuonna 2019. Sittemmin on osoittautunut, että ennakkointi koskien toisaalta uudistuksen juuttumista eduskuntaan keväällä 2019 ja toisaalta seuraavan hallituksen linjauksia osuivat oikeaan.

Sen sijaan pyrkimykset valmistelun siltaamiseen eivät ainakaan kokonaisuudessaan onnistuneet. Sipilän hallituksen linjaukset maaliskuussa 2019 pakottivat ajamaan alas Uusimaa2019 -hankkeen ja seuraavan hallituksen käyttöön siirtyi vain hankkeen kirjalliset tuotokset ja yksittäisten asiantuntijoiden, hankejohtajien ja uudistuksen alueelliseen valmisteluun osallistuneiden henkilökohtaiset kokemukset ja opit. Valtiovarainministeriö antoi maakuntien liitoille erillissohjeen 20.3.2019 maakuntien perustamiseen myönnetyn esivalmistelu- ja ICT-valmisteluavustuksen käytöstä. Sen mukaan hyväksyttäviä kustannuksia 8.3.2019 jälkeen oli esimerkiksi:

- Lakisääteisten työnantajavelvoitteiden hoitaminen
- Sitoumuksista aiheutuvat kustannukset, kunnes niiden irtisanominen tai purkaminen toteutuu
- Valtionavustuksen käytön raportointi
- Arkistolain edellyttämä asiakirjojen arkistointi
- Asianmukaiseen päättämiseen sisältyvä koonti, jossa kuvataan esivalmistelun aikana tehty valmistelutyö

Hankkeen päättämistoimenpiteisiin olennaisesti kuuluneen dokumentoinnin tavoitteena oli varmistaa valmistelutyön huolellinen talteen ottaminen ja hyödynnettävyys jatkossa. Lisäksi tavoitteena oli tuottaa konkreettisia hyötyjä ja lisäarvoa nykyorganisaatioille. Dokumentointi tehtiin erilaisina koosteinä sekä projekti- ja menetelmäkuvausina. Hankkeen keskeisiä tuloksia raportoitiin sidosryhmille touko-kesäkuussa 2019.

Hankkeen työ- ja resurssisopimukset päättyivät 30.6.2019 lukuun ottamatta muutosjohtajan, sote-muutosjohtajan, hallintopäällikön ja tiedottajan työsopimuksia. Nämäkin päättyivät syksyn 2019 kuluessa. Suurin osa muista sitoumuksista saatiin irtisanottua päättymään 30.6.2019.

Uudenmaan liitto ryhtyi toimiin Uusimaa 2019-hankkeen sitoumusten ja sopimusten päättämiseksi heti maaliskuussa 2019. Kevään 2019 aikana Uudenmaan liiton hallinto hoiti hankkeen toimistotilojen alasajon Kallion virastotalossa. Hankkeen toimistotilojen vuokrasopimukset irtisanottiin pääasiassa päättymään 30.6.2019. Hankkeen ICT leasing-sopimukset katkaistiin, toimistotiloihin pystytetty IT-infra purettiin ja hankitut toimistokalusteet sijoitettiin joko Uudenmaan liiton omaan toimistoon tai myytiin yhteistyökumppaneille eteenpäin. Työ- ja resurssisopimusten päättämistoimenpiteet sisälsivät muun muassa noin 60 työsuhteen päättämistoimet keväällä 2019 sekä noin 150 henkilön työtuntien laskutuksen valmistelun touko-kesäkuussa 2019.

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi